

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 267 (8973)

TRST, petek, 15. novembra 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

MORO ZAKLJUČIL POGOVORE S STRANKAMI ZA SESTAVO NOVE VLADE

Fanfani pozval stranke leve sredine naj podprejo Morovo enobarvno vlad

Socialisti in republikanci podpirajo Mora, medtem ko so socialdemokrati ponovno izjavili, da ne bodo podprli enobarvne vlade - O Morovi usodi bo v ponedeljek odločalo vodstvo kršč. demokracije

RIM, 14. — Pooblaščen predsednik Moro je z današnjim srečanjem z delegacijo krščanske demokracije dejansko zaključil posvetovalne sestranske levo sredine za sestavo enobarvne demokratske vlade. Sestava nove Morove vlade je sedaj odvisna izključno od osrednjega vodstva krščanske demokracije, ki se bo sestalo v ponedeljek in na katerem bodo morali odločiti, ali podprejo ustanovitev enobarvne Morove vlade brez podpore socialdemokratov, ali ne.

Tajnik krščanske demokracije Fanfani je po sestanku z Morom naslovil na ostale tri stranke, naj podprejo enobarvno Morovo vlad. Obenem pa so socialdemokratski voditelji danes ponovno odkrito izjavili, da ne bodo podprli enobarvne demokratske vlade in ponovile svoj predlog, da se hočejo pogajati za sestavo organske levo-sredinske vlade. Dokončno stališče pa bodo socialdemokrati zavzeli jutri na seji svojega osrednjega vodstva. Socialisti so danes na seji vodstva ponovno soglasno izrazili pripravljenost podpreti Morovo enobarvno vlad.

Morova usoda bo torej zapечатena v ponedeljek na seji osrednjega vodstva krščanske demokracije.

Fanfani je po današnjem sestanku z Morom naslovil na ostale tri stranke v imenu krščanske demokracije, upoštevajoč sedanjí splošni položaj v državi poziv, zlasti na tiste, ki so do sedaj izrazili največ pridržkov (misli je na socialdemokrate), naj dajo svoj doprinos za uresničitev Morovega političnega načrta: «Ustanovitev enobarvne vlade s podporo štirih strank, ki so do nedavnega vodile levo-sredinsko politiko».

Kmalu po objavi Fanfanijevega poziva je demokratska levica objavila sporočilo, v katerem pravi, da je bil Fanfanijev poziv naslovljen predvsem na socialdemokrate za sestavo parlamentarne večine okrog enobarvne vlade in programa.

ki ga je Moro obrazložil za uresničitev političnega načrta, ki stremi po razčiščenju odnosov med strankami leve sredine in za tem, da se država vlada, ki bo zmogla spoprijeti se z najnujnejšimi vprašanji, da se prepreči morebitna puštolovščina predčasnih volitev. Ob zaključku demokratskega levice pravi, «da če ta poziv ne bo sprejet, demokratsko osrednje vodstvo ne bo moglo storiti drugega kot potrditi stališče o ustanovitvi vlade, ki bo imela podporo večine v okviru strank leve sredine. To pojasnilo demokratske levice odkrito spodbuja osrednje vodstvo stranke, naj se sestavi Morova enobarvna vlad tudi brez podpore socialdemokratov.

Po današnji seji osrednjega vodstva PSI so objavili sporočilo, v katerem je rečeno, da so vzeli na znanje in potrdili poročilo tajnika stranke De Martina o programskih točkah, ki jih je nakazal pooblaščen predsednik Moro. Socialistično osrednje vodstvo je te osnovne

točke odobrilo in potrdilo obveznost PSI, da podpre ustanovitev enobarvne vlade pod predsedstvom poslancea Mora.

Na seji osrednjega vodstva PSI so predstavniki posameznih struj podprli ustanovitev Morove vlade. Namestnik tajnika Craxi (Nemljeva struja) je označil Morovo enobarvno vlad za «nujno, hkrati pa tudi zadnjo in možno rešitev». Mancini je dejal, da če Moro ne uspe, ne ostaja drugača kot razpis predčasnih volitev, ki jim socialisti nasprotujejo in ki bi šč bolj zaostrele gospodarski in politični položaj v državi. Za Lombardija (levica) je podpora Morovi enobarvni vladi predvsem političnega pomena, ker je povezana z nujnostjo, da je treba dobiti vlad, ki bo sposobna zagotoviti demokratske obveznosti, kot na primer deželne in upravne volitve prihodnje spomladi. Tudi Lombardi je izjavil, da si je težko zamisliti, da bi bilo še kako drugo sprejemljivo stališče za socialiste, če Moro ne bo uspel pri svojem naporu. Član tajništva PSI Manca pa je dejal, da kdor bi si prevzel odgovornost, da prepreči Morov poskus, bi se postavil na najbolj skrajna Tanassijeva stališča.

Predsednik PSDI Tanassi je nocoj v govoru, ki ga je imel v Tridentu, v okviru volilne kampanje za obnovo tamkajšnjega občinskega sveta, izjavil med drugim: «Vlada, ki nam jo predlagajo, bi po svojem škibkem značaju in brez dovolj močne večine nujno končala tako, da bi osvojila vse socialistične zahteve». Potem ko je dejal, da si nihče ne more misliti, da bi socialdemokrati opustili svoja načela in izdali splošne koristi italijanske skupnosti je Tanassi zaključil: «Če bi morali zaradi miru v hiši ali pa zaradi pomanjkanja poguma prispevati k ustanovitvi vlade, ki bi ne bila sposobna vladati, s tem ne bi rešili nobenega vprašanja in bi se vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

Tajnik stranke Orlandi je v Materii odklonil katekolo sodelovanje socialdemokratov z vlad, ki bi bila sestavljena z namenom, kot si ga zamišljajo socialisti. Vztrajal je, da je treba postopno takšno vlad, ki bi se v vsa vprašanja v najkrajšem času še bolj zaostрила. Prav zato vztrajamo, da je treba dati državi resno in učinkovito vlad, ki bo ustrezala težavam sedanjega položaja. Če v tem trenutku ni mogoče sestaviti takšne vlade, naj se le razmislija o sestavi prehodne vlade, ki naj bi imela omejeno nalogo, da se spopade z najnujnejšimi vprašanji, začeti z odobritvijo državnega proračuna.»

gotovila, če lahko ima še večino, ki jo podpira. Samo socialdemokratski poslanec in član osrednjega vodstva Romita, ki pripada Saragatovi struji, je poudaril, da če ni mogoče v nobenem primeru sestaviti štiristranske organske vlade, je nujna takšna rešitev, ki bo omogočila, da se ustvarijo pogoji za trdno in odkrito sodelovanje.

V socialdemokratskih krogih v Rimu so z zadovoljstvom ocenili Fanfanijevo izjavo po sestanku z Morom in menijo, da je to prikrilo nezaupanje do pooblaščenega predsednika. Jutrišnje glasilo krščanske demokracije «Il Popolo» pa bo objavilo kratko sporočilo, v katerem odločno zanika vest, ki jo je nocoj objavila neka tiskovna agencija, češ da je Fanfani svetoval Moro, naj se odpove mandatu. Sporočilo pravi, da je podpora političnega tajnika in vse krščanske demokracije Moro neomejena, kar dokazuje tudi sinočnji poziv Fanfanija ostalim trem strankam leve sredine.

PO GOVORU VODITELJA OLP NA ZASEDANJU GENERALNE SKUPŠČINE OZN

Izrael reagiral na Arafatov nastop z bombardiranjem južnega Libanona

Telavivska vlada je pozvala vse države, s katerimi vzdržuje diplomatske stike, naj ne glasujejo za proarabsko resolucijo - Arafat prispel na Kubo

NEW YORK, 14. — Včerajšnji govor voditelja Organizacije za osvoboditev Palestine (OLP) Jasera Arafata v generalni skupščini Organizacije združenih narodov je še vedno predmet deljenih reakcij in komentarjev ter diametralno nasprotnih tolmachenj. Sicer pa je sam Arafat v uvodnem delu svojega včerajšnjega govora dejal, da pri naša s sabo obojico večijo in puškoljsko bojovnika za svobodo, zaradi česar ni čudno, če so nekateri slišali samo besede «bojovnika», medtem ko drugi postavljajo poudarek na obojico večijo.

Burno pozdravljen od velike večine navzočih (izraelski predstavniki v znak protesta zapustili dvorano), je Arafat pozval svetovno organizacijo, naj podpre prizadevanja Palestinec, obrnil pa se je tudi na Izraelce, ki jih je povabil, naj zapustijo svoje vojnihojske voditelje in naj se pridružijo Palestinec «za ustanovitev ene same demokratske države, v kateri bi lahko skupaj živeli kristjani, židje in muslimani v pogojih pravičnosti, enakopravnosti in bratstva». «Kot voditelj palestinske osvobodilne organizacije — je tudi dejal Arafat, ki je govoril v arabsčini — sporočam temu mednarodnemu forumu, da ne želimo prelivanja krvi, niti ene same kaplje arabske ali židovske krvi. Nočemo nadaljevati pokola, ki bi se končal v trenutku, ko bi bil vzpostavljen mir, ki bi slonel na pravih in na upih naših ljudi.»

V vznemelen tonu je Arafat pozval generalno skupščino, naj «spremlja palestinsko ljudstvo v njegovem boju za samoodlobo in za povratek v rojstno deželo po izgnanstvu, h kateremu je bilo prisiljeno z orožjem.»

Na isti seji, samo tri ure pozneje, je spregovoril tudi izraelski predstavnik Teokoh, tokrat pa je zapustilo dvorano nekaj deset delegacij, predvsem iz arabskih in afriških držav. Tudi zastopniki Ljudske republike Kitajske in Sovjetske zveze so se pridružili protestu. Teokoh je z zelo ostrimi besedami obsodil ne samo Arafata, ampak tudi Organizacijo združenih narodov, ki ga je povabila na zasedanje generalne skupščine. Potem ko je potrdil, da Izrael ne bo dopustil, da bi OLP vzpostavila svojo oblast na nobenem delu Palestine, se je izraelski predstavnik zagnal proti palestinski organizaciji, «katero zločinsko naravo ne more prikriti nobena resolucija generalne skupščine». Teokoh je tudi trdil, da OLP ne predstavlja nikogar, razen peščice agentov smrti, ter da je Izrael trdno odločen, da «obrnjuna z morilci OLP in uniči njihovo bazo».

Izredno oster ton izraelskega predstavnika je odraz zaskrbljenosti telavivske vlade, da bi se OZN še enkrat opredelila za Arabe in proti Izraelu. O tem priča tudi pobuda izraelskega zunanjega ministra Alona, ki je danes sklical vse veleposlanike, ki so akreditirani v Tel Avivu, in jim izročil spomenico, v kateri poziva vse države,

ki vzdržujejo diplomatske odnose z Izraelom, naj ne glasujejo za proarabsko resolucijo na zasedanju generalne skupščine. Spomenica poziva države, «ki želijo razvoj miru na Bliznjem vzhodu», naj se uprejo arabskemu osnutku resolucije in naj preprečijo, da bi opogumili «ekstremistične kroge arabskega sveta, ki skušajo pahniti to področje v novo vojno». Spomenica plemi zira tudi z OZN, za katero je bil včerajšnji dan «temačen in sramoten»; svetovna organizacija naj bi se po mnenju izraelskih voditeljev spremenila v «tribuno za pozive k genocidnim vojnam», do česar je prišlo zaradi «svostrastva, hinavstva in popuščanja pred izsiljevanjem».

Izraelski odgovor na Arafatov nastop v OZN pa ni bil samo diplomatskega značaja, ampak tudi vojskega. Preteklo noč je namreč izraelsko topništvo ponovno bombardiralo ozemlje južnega Libanona in mesto Nabatijo, kjer je bilo nekaj civilistov, med njimi petletni otrok, ubitih. Izraelski «komandos»

pa je vdrl na libanonsko ozemlje in v neki omejeni vasi razstrelil tri poslopja, ki naj bi jih palestinski teroristi uporabljali za svoje baze.

Medtem ko je Arafat že zapustil New York (danes popoldne je prispel na Kubo, kjer so mu priredili izredno tople sprejem) se v generalni skupščini nadaljuje razprava o palestinskem vprašanju. Danes je govoril libanonski predsednik Frangie, ki so mu na arabskem vrhu v Rabatu poverili nalogo, naj govori v imenu vseh arabskih držav. V zelo umirjenem tonu je Frangie poudaril nujnost, naj vse države pomagajo Palestinec, da ponovno uveljavijo svoje nacionalne pravice. Samo rešitev palestinskega vprašanja bo namreč po njegovem mnenju omogočila vzpostavitev trajnega in pravičnega miru na Bliznjem vzhodu.

BEograd, 14. — Na vabilo predsednika Jugoslavije Tita bo predsednik republike Zambije dr. Kenneth

Kaunda v drugi polovici novembra prispel na uradni prijateljski obisk v Jugoslavijo.

Draginjska doklada ne krije povišanja cen potrošnega blaga

RIM, 14. — Sindikati uslužbencev osrednjega statističnega zavoda, ki so vključeni v CGIL, CISL in UIL ugotavljajo v svojem sporočilu, da pomeni 15 točk draginjske doklade v tem trimesečju največje dosedanje povišanje. Na osnovi tega, ugotavljajo sindikati osrednjega statističnega zavoda, bodo minimalne plače povišane za 4,5 odstotka. Toda v preteklem trimesečju so se cene povišale za več kot 7 odstotkov, kar pomeni da so se plače, kljub 15 točkam draginjske doklade, zmanjšale za 3 odstotke.

ČEZ EN TEDEN TURNEJA JUGOSLOVANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

Minić bo obiskal Belgijo EGS in Veliko Britanijo

Napovedan obisk švedskega zunanjega ministra v Beogradu

(Od našega dopisnika)

BEograd, 14. — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta in zvezni tajnik za zunanje zadeve Jugoslavije Miloš Minić bo ob 21. do 23. t.m. na povabilo belgijskega zunanjega ministra Van Der Elslanda uradno obiskal Belgijo. Med bivanjem v Bruslju bo jugoslovanski zunanji minister opravil tudi uradni obisk Evropski gospodarski skupnosti, nakar pa bo na vabilo britanskega zunanjega ministra Jamesa Callaghana obiskal še Veliko Britanijo. Potem ko se bo Minić vrnil v domovino, v začetku decembra, bo na njegovo vabilo obiskal Jugoslavijo švedski zunanji minister Sven Andersson.

To je sporočil na današnji redni četrtkovni tiskovni konferenci zastopnik zveznega tajništva za zunanje zadeve Milan Zupan, ki je pripomnil, da jugoslovanska vlad prispuje veliko važnost tem obiskom, ki bodo dali priložnost za razgovore o razvoju tradicionalno dobrih dvostranskih odnosov, pa tudi o najvažnejših mednarodnih vprašanjih. V razgovorih s predstavniki Belgije, EGS, Velike Britanije in Švedske bodo imela seveda važno mesto predvsem evropska vprašanja, v prvi vrsti v zvezi s potekom konference o varnosti in sodelovanju v Evropi in s perspektivami za nadaljnjo pomiritev na kontinentu. Prav tako bo govor

tudi o položaju na Bliznjem vzhodu in na Sredozemlju ter o aktivnosti nevtrčenih držav v širšem mednarodnem okviru. Po Zupanovih besedah bo razgovor Miloša Minića s švedskim zunanjim ministrom dal tudi priložnost za izmenjavo mnenj med zastopnikoma nevtrčne in nevtralne države, kar bo omogočilo pripravo koncepcij in smernic, ki po mnenju zastopnika zveznega tajništva v mnogih primerih enake ali podobne.

Med obiskom Evropski gospodarski skupnosti se bo jugoslovanski zunanji minister Minić razgovarjal s predsednikom izvršne komisije Ortolfem in s podpredsednikom Sommesom o odprtih vprašanjih dvostranskega sodelovanja, o možnosti nadaljnjega razvoja odnosov ter o aktualnih mednarodnih gospodarskih vprašanjih.

B. B.

Tito v Leipzigu

BERLIN, 14. — Predsednik republike Tito je danes, tretjega dne bivanja v Demokratični republiki Nemčiji, s soprogo in ostalimi člani delegacije v spremstvu prvega tajnika CK enotne socialistične partije Nemčije Ericha Honeckerja njegove soproge obiskal Leipzigi, kjer mu je prebivalstvo priredilo

Odločna obsodba razbijaškega delovanja manjšine v sindikatu

Izvršni odbor CGIL razpravlja o gospodarski krizi in delavskih bojih za njeno premostitev

RIM, 14. — Tukaj se je danes začelo zasedanje glavnega sveta sindikalne organizacije CISL, na katerem bodo razpravljali predvsem o članstvu, notranjem položaju solškega sindikata, izpolnitvi izvršnega odbora in o vprašanjih sindikalne enotnosti. Glavno poročilo je podal zvezni tajnik Spandonaro.

Poročevalec je v uvodu ostro napadel tako imenovano «manjšino» v sindikatu in izjavil, da je delovanje te manjšine dejansko protisindikalno. To svojo trditve je utemeljil z dokazi in povedal, da manjšina zavrača perspektivo sindikalne enotnosti in stremi po razbijaški sindikalni liniji, ter da hoče ločiti delavce na demokratske in protidemokratske. Spandonaro je obtožil manjšino, da se je dejansko že organizirala v posebno sindikalno organizacijo in v tej zvezi ustanovila svoje seje, sedeže pod lažno oznako študijskih centrov. V tej svoji dejavnosti ima manjšina veliko sredstev na razpolago, ki ji gotovo ne prihajajo iz prostovoljnih prispevkov delavcev. Pri tem Spandonaro je obsodil tudi nekatere politične stranke in politične moči, ki to sindikalno razbijaško dejavnost podpirajo in dejal, da CISL ne more ignorirati in podcenjevati tega

delovanja. Zato zahteva jasen in odločen odgovor.

V organizacijskem delu poročila je Spandonaro povedal, da je bilo 31. decembra 1973. leta vpisanih v CISL 2.214.000 članov.

V Rimu se je danes sestel tudi izvršni odbor CGIL. Uvodno poročilo je imel zvezni tajnik Sceda, ki je govoril o vedno hušji gospodarski krizi, ki pa ne sme zmanjšati bojevitosti odločnosti sindikatov za delavske pravice. Sceda je poudaril, da je treba poudariti, da so delavske sile pripravljene odkrito sodelovati za premostitev sedanjega krize, da se okrepi demokracija.

V svojem poročilu je odločno zavrnil boj za povišanje vrednosti točke draginjske doklade in nakazal program bodočih velikih sindikalnih akcij. Sceda je dejal, da bi se moral boj zaostri predvsem v velikih podjetjih, kjer obstajajo vsi pogoji in kjer bodo prizadeji delodajalci, ki imajo največji vpliv v Confindustrii. V tej zvezi je predlagal, da bi bilo treba posredovati pri ostalih delavcih, da dajo svojim tovarišem v boju tudi «gospodarsko pomoč». Sceda je dodal, da pa je treba paziti, da ne bo boj za draginjsko doklado in višje dohodke speljal sindikalno gibanje na stransko pot. Glavni boj delavcev mora biti usmerjen za zagotovitev zaposlitve, proti draginji in za obnovo osnovnih socialnih storitev.

Sceda je nato ocenil za pozitivne predloge, ki jih je dal minister za delo Bertoldi o zagotovitvi plače brezposelnim delavcem. Zatem je obravnaval vprašanje «državljanske neposlušnosti» in ugotovil, da so se pri tem pokazale nekatere zelo zanimive izkušnje, ki pa jih ni mogoče prepušiti posameznikom. Zato je treba tudi boj za zadrževanje cen in proti povišanju tarif javnih storitev nadzorovati in ustrezno voditi na deželni in na državi ravni. Sindikat, je dejal Sceda, mora biti sposoben, da mobilizira velike ljudske množice in tako prisili vladu in ostale javne oblasti, da bodo sprejeli ukrepe za uresničitev socialnih reform.

Zaradi izdajanja turinskega dnevnika «Gazzetta del popolo»

Sodni postopek proti voditeljem časninarske zveze

RIM, 14. — Proti vsem voditeljem italijanskega časninarskega združenja in proti članom uredniškega odbora «Gazzette del popolo» je sodna oblast začela kazenski postopek zaradi pobude časninarskega sindikata, da prepreči nameravano ukinitve turinskega dnevnika. Kot poroča časninarsko združenje, so predsednik Murialdi, tajnik Ceschia, vsi člani izvršnega odbora in vsi člani uredniškega odbora turinskega dnevnika prešli sporočilo o sodnem postopku s povabilom, naj si izberejo branilce. Sodna oblast — ni še znano, na čigavo pobudo — jih dolži, da so nezakonito izdajali

V sredo je bila v Rimu velika demonstracija žensk, ki jo je priredila Zveza italijanskih žena (UDI). Zbralo se jih je več kot 50.000, ki so zahtevale odobritev zakona o družinskem prahu. (Na sliki ženske v sprevedu po rimskih ulicah)

ČE OBČINA NE BO PRAVOČASNO KRILA PRIMANJKLJAJA 10 MILIJARD LIR

ACEGAT grozi z ukinitvijo desetih avtobusnih prog

Uprava občinskega podjetja namerava baje izvesti ta ukrep že v ponedeljek - Ogrožene predvsem okoljske proge - Konec meseca možna celo prekinitev dobave metana

Finančna in organizacijska kriza ACEGAT je izbruhnila na dan z vsa silo. Uprava občinskega podjetja je namreč sporočila občinskemu odboru in županu inž. Spaccinju, da bo prišla v najkrajšem času (govori se o tem ponedeljku) ukiniti nič manj kot deset avtobusnih prog, v glavnem okoljskih in znatno skrajšati javne prevoze po 21. uri zvečer na preostalih progah. Obenem namerava ACEGAT, če ji občina ali druge ustanove ne bodo krile trenutnega primanjkljaja 10 milijard lir, v kratkem prekiniti nove električne povezave, konec meseca pa grozi celo ustave dobave metana v mestu in okolici.

Vest o sporočilu vodstva ACEGAT občinski upravi je razširilo pokrajinsko tajništvo KPI, ki v svojem tiskovnem sporočilu navaja te podatke in izraža mnenje, da gre za izredno hud udarec mestnemu prebivalstvu, proti kateremu je potreben takojšen enoten nastop.

Tajništvo KPI obtožuje levosredinsko koalicio, da je kriva, če so izbruhnila na dan protislovja pretekle politike klientelarnega zaposlovanja in odlašanja z reorganizacijo ACEGAT ter ustanovitvijo pokrajinskega konzorcija za javne prevoze.

KPI v svojem sporočilu predlaga takojšnjo enotno akcijo do vlade, ki naj z ustreznim finančnim kritjem prisloži Trstu na pomoč. V nasprotnem primeru pa bi morali zahtevati od dežele, naj »odmrene« delež 160 milijard, ki neizkoriščene ležijo v deželni bančni naložbah. V ta namen so svetovalec KPI Rossetti, Monfalcon in Inwinkl naslovili županu nujno vprašanje, v katerem predlagajo, naj bi o zadevi in potrebnih nujnih ukrepih, da se omejenega groznega prepreči, razpravljali tržaški občinski svet na tokratni seji. Komunisti predlagajo, končno, županu in občinskemu odboru takojšen enoten poseg, za katerega naj bi se dogovorila mestna uprava s sindikalnimi organizacijami.

Po neuradnih vesteh naj bi o tem vprašanju na svoji včerajšnji seji oz. razpravljali tržaški in občinski odbor.

Novoizvoljeni svet Slovenske skupnosti

V torek, 12. t.m., se je v Trstu sestala novoizvoljena svet Slovenske skupnosti. Predsednik občnega zbora, inž. Milan Sosić, je prebral izjavo volitev, ki jih je svet soglasno potrdil. Poleg članov, ki so bili izvoljeni na občnem zboru, so polnopravni člani sveta tudi voditelji svetovalskih skupin v posameznih občinah, v pokrajinskem in deželnem svetu ter konzultorji v tržaški občini. Ker je deželni svetovalec po statutu Slovenske skupnosti avtomatično član sveta in ker je bil dr. Drago Štoka izvoljen v svet na

V sredo se je pri Vidnu zaključil deželni kongres združenja gradbenic FILCA - CISL, ki mu je predsedoval predsednik tajnik organizacije Stelio Ravizza in katerega so se udeležili, v tovariškem in enotnem odnosu, tudi predstavniki gradbenic, ki so vključeni v CGIL in UIL skupno z delegacijo Zveze sindikatov Slovenije.

Kongres se je zaključil z odobritvijo dokumentov, v katerih gradbeniki CISL poudarjajo pomen sindikalnega združevanja in enotne politike sindikalne federacije v boju za reforme in nujne ukrepe za ohranitev splošne gospodarske krize.

Na kongresu so delegati opozorili na težko krizo gradbenega sektorja, ki tare Italijo in katere odsevi je močno čutili tudi v naših krajih, predvsem pa na Tržaškem.

Prav te dni je v Trstu prešlo sporočilo o odpustu več kot sto gradbenic, ki so bili zaposleni na gradbišču deželne bolnišnice. Tem je treba dodati delavce, ki so bili odpušteni zaradi »zamrzovanja« del pri gradnji novih šol in urejanju socialnih objektov, za katere nimajo

občine in druge krajevne ustanove več denarja. Sindikat CISL opozarja predvsem na kritično stanje na področju šolske gradnje in, v podrobnosti, zaustavitve del na gradbišču novega poslopija sedeža ustanove ENALC.

Tudi ACEGAT, ustanova za ljudska stanovanja IACP in sama občina ne naročajo, kot doslej, ustreznih del, kar pomeni, da bodo v najkrajšem času tudi na teh področjih primeri brezposelnosti.

Sindikat FILCA - CISL obtožuje tržaško občinsko upravo, da je s krivico za nastalo stanje na področju gradbeništva. Za več mesecev, trdi resolucija sindikata, tržaška občina ne izdaja gradbenih dovoljenj, medtem ko upada tudi dejavnost na področju ljudskih gradenj. Zadnje desetletje so v Trstu zgradili letno po 2100 stanovanj, lani pa je to število padlo na 850, letos pa kar na 800, kar je nekaj več kot 30 odstotkov poprečja. Če upoštevamo dejstvo, da v Trstu nikakor niso rešena težka socialna vprašanja stanovanj za delavce, je taka politika zadrževanja gradbenih dejavnosti smuljiva in nerazumljiva.

Namen sindikalne federacije je, da deželo in krajevne ustanove, predvsem občine, pozove, naj ponovno financirajo socialne gradnje in ukrepe, da se brezposelnost zidarev ne bo odražala na druge gospodarske dejavnosti.

● Zaradi nepopolnosti uprave in razbitja pogajanj je osebje potniškega urada CIT oklicalo za danes celodnevno stavko.

● Tržaški župan je odredil, da bodo morala odslužiti vozila, ki prihajajo iz kratke stranske Ul. Androna della Barriera Vecchia, dati prednost vozilom, ki krožijo po Korzu U. Saba.

VČERAJ V DOLINI

Izvoljen odbor združenja staršev

Včeraj je bil tretji občni zbor združenja staršev osnovnošolskih otrok v Dolini. Odborniki so podali izjavo o delovanju in v preteklem šolskem letu. Iz poročila je bilo razvidno, kako je združenje staršev neobhodno potrebno v karist naše slovenske šole. Odborniki so v svojem poročilu našli številne pomanjkljivosti in pri dolinski občini. Starši so izvolili nov odbor, ki je z vsa vno močjo delal in pripravljal na volitve za nove šolske organe. Novi odborniki so pred-

PRIHODNI TEDEN V NAŠEM MESTU

Mednarodni kongres posvečen vprašanju mladinskega turizma

Zasedanja se bo udeležilo nad 200 izvedencev in turističnih delavcev

V dneh od 18. do vključno 20. novembra bo v Trstu II. mednarodni kongres o mladinskem turizmu, ki ga prireja Bureau International du Tourisme Social in italijanski Center za mladinski turizem. Za časa kongresa bo tudi VII. občni zbor omejenega mednarodne organizacije (BITS).

Predsednik vsedržavnega centra za mladinski turizem L. Terzuoli je včeraj na tiskovni konferenci naglasil, da si mednarodna organizacija BITS želi priležnosti, da bi v mladini spodbudila zanimanje za turizem, ki ni le sinonim za potovanje in spoznavanje tujih krajev, temveč predvsem kulturno izživljanje. Zanimanje za tovrstni turizem se krepi iz leta v leto in organizacija BITS je do sedaj pristopila le 22 držav iz vsega sveta. Na kongresu, ki bo prihodnji teden v našem mestu (prvi mednarodni kongres organizacije je bil pred dve letoma na Dunaju), bodo obravnavali delo, opravljeno v tem zadnjem razdobju in sestavili program za prihodnje dveletje. Poseb-

no pozornost bodo posvetili problemom prevoznih (na tem področju se čuti posledice energetske krize), spremembam v turistični zakonodaji in organizacijskim vprašanjem.

Kongres se bo začel v ponedeljek, 18. novembra, in sicer v glavni dvorani tržaške univerze. Ob 9. uri bodo s pozdravnimi nagovori nastopili predsednik združenja CTG (Centro Turistico Giovanile) L. Terzuoli, predsednica BITS S. Troisgros, tržaški župan M. Spaccini in predsednik deželnega odbora A. Comelli. Predvidevajo, da se bo otvoritvene svečanosti udeležil tudi minister za turizem. Sledilo bo poročilo o osnovnih vprašanjih mladinskega turizma, ki ga bo podal predsednik odbora za mladino pri BITS G. Marangoni. Kongres se bo nadaljeval v popoldanskih urah v hotelu ENALC pod Nabrežino, kjer bodo kongresisti zasedali tudi naslednje dni do zaključka v sredo, 20. novembra.

V programu tridnevnega zasedanja so naslednje točke: poročilo o

načinah, kako poživljati mladinski turizem (A. Blanca), poročilo o vprašanju prevoznih (J. Valentin, L. Doré, Z. Ravon), občni zbor BITS, volitve za obnovo dela upravne sveta organizacije in sprejetje za ključnih resolucij. Za časa kongresa bodo prireditelji organizirali posebno srečanje s predstavniki mladinskih organizacij iz naše dežele. Kongresisti bodo prisostvovali nekatere filmskim in folklornim prireditvam, ob zaključku kongresa pa jih bo v prostorih muzeja Revoltella sprejel tržaški župan Spaccini. Poleg tega bosta turistični organizaciji priredili za kongresiste poseben izlet v Benetke, Raveno, Mantovo in Milano, ki bo v dneh od 22. do 24. novembra. Računajo, da bo na zasedanja udeležilo nad 200 turističnih delavcev, izvedencev in opazovalcev iz Italije in tujine. Med kongresom bodo predstavniki mladinskih organizacij iz naše dežele prikazali predstavnikom letalskih družb možnost, da bi v bodoče prirejale posebne čarterske polete za mladino tudi z letališča v Ronkah.

POJASNILO POKRAJINSKEGA ODBORNIKA ZA JAVNA DELA L. VOLKA

OGREVANJE V TRŽAŠKI PSIHIATRIČNI BOLNIŠNICI

Odbornik tržaške pokrajine za javna dela Lucijan Volk nam je poslal v objavo pričujoče pismo. Coprav nam sindikalna organizacija ni poslala v objavo stališča, na katerem se odbor Volk sklicuje, obravnava vprašanje javne koristi.

Z obžalovanjem smo ugotovili, da smo prisiljeni javno odgovoriti na stališče sindikatov o gretju v pokrajinski psihiatrični bolnišnici, ki je bilo objavljeno v »Il Piccolo« 5. t.m. Pokrajinska uprava je namreč vedno pripravljena preučiti skupno s sindikalnimi organizacijami, zlasti pa s sindikalnimi organizacijami lastnih uslužbencev, vsa vprašanja, ki se tičejo čim boljše delovanja storitev, ki jih mora nuditi. Zato sodimo, da bi bilo mnogo boljše in koristnejše, ko bi bile sindikalne organizacije prijavile morebitne pomanjkljivosti neposredno upraviteljem in odgovornim uradom.

Predno podrobno odgovorimo na kritike, pa mislimo, da lahko priznamo pokrajinski upravi zaslug, da je poskrbela, da bi imeli gostje in uslužbeni v prostorih psihiatrične bolnišnice, v katerih živijo, primerno toploto, kar se za žalosni in dogajalo v preteklih letih.

Pokrajinska uprava se je znašla v težavnem položaju zaradi ogrevalnih naprav v pokrajinski psihiatrični bolnišnici, ki so bile v ne-

katerih paviljonih že od leta 1920, in so bile zato že zastarele in delujejo s precejšnjimi težavami. Sklenila je torej, da bo od novembra 1971 poverila vodstvo in upravo ogrevanja specializiranemu podjetju, dokler ne bi bile nameščene nove naprave — in ne »popravljen« stare — ki bi moderno in funkcionalno rešile problem gretja v psihiatrični bolnišnici.

Aprila 1972 je pokrajinska uprava sklenila razpisati natečaj in decembra 1972 je dala dela v zakup specializiranemu podjetju za ceno v znesku 305 milijonov lir, financirano s prispevkom dežele Furlanije - Julijske krajine.

Dela se niso mogla začeti pred koncem zime, ker je bilo treba zamenjati vse stare naprave in prekiniti njihovo delovanje, zato so se začela poleti 1973 in redno napredujejo kljub nekaterim nepredvidenim težavam. Mislimo, da se bodo končala v predvidenem roku 600 dni, potrebnih zaradi zapletenosti in velikega obsega del, ki med drugim ne smejo ovirati delovanja starih ogrevalnih naprav, ki še niso bile zamenjane.

Kar se tiče posameznih pomanjkljivosti, ki jih je prijavil Odbor - Ustanova Pokrajina» CGIL, je treba pripomniti:

1. Paviljon »E« — ker je nena-

(Nadaljevanje na 6. strani)

RAZPRAVE NA POBUDO ODBORNIKA GIUSTA

Kako je z urbanističnimi načrti v štirih pokrajinah naše dežele

«Gradbene programe» bo treba zamenjati s popolnejšimi instrumenti

Te dni se je sestala deželni tehnični odbor, in sicer na izrecno željo odbornika za javna dela in urbanistično načrtovanje Giusta. Obravnavali so položaj gorisoke, videnske in pordenonske pokrajine na področju urbanizacije. V tej zvezi je Giust omenil, da je gorisoka pokrajina v celoti urejena, kar zadeva urbanistično, saj je bil ustrezen načrt za Gradišče, ki je edini manjkal v mozaiku gorisokih občin, prav te dni predloženo tehničnemu odboru. Med 25 občinami gorisoke pokrajine je 7 sprejelo splošno urbanistično načrte, preostalih 18 pa je sprejelo prav toliko »gradbenih načrtov«. Občine Tržič, Štaranec in Ronke so poleg tega izdelale poseben medobčinski urbanistični načrt. Na Gorisokem so skupno proglasili za gradbeno področje 2.250 hektarov zemljišča, od tega pa je pro-

stih še 190 hektarov. Građa se pri tem obravnava posebej, in sicer glede na posebno vlogo, ki jo igra v poletnem turizmu. Tržaška pokrajina je tudi urejena, kar zadeva urbanistično načrtovanje, v videnski in pordenonski pokrajini pa se zadnji urbanistični instrumenti šele sprejemajo.

Odbornik Giust je včeraj obravnaval vprašanja urbanistike tudi v okviru pete stalne komisije deželne sveta. Na seji so posebej obravnavali »gradbene programe«, za katere je državni svet pred kratkim razsolil, da gre za urbanistične instrumente, ki ne morejo nameriti določenih področij specifičnim namenom ali gradnjam. Razsodba u tege imeti resne posledice na področju Furlanije - Julijske krajine, kjer se urbanistično delovanje odvija tudi na podlagi takih gradbenih programov. Prav zato namerava deželna uprava s posebnim zakonom odpraviti ta urbanistični instrument. Zakonski predlog o nujnosti odprave »gradbenih programov« in za njihovo zamenjavo s polno veljavnimi instrumenti, kot so zlasti regulacijski načrti, je pred kratkim vložila svetovalska skupina KPI v deželni skupščini.

ODKRITJE NA OPENSKI POSTAJI 20 ton tujih cigaret v železniškem vagonu

Na openski železniški postaji so včeraj popoldan tržaški carinski inspektorji opravili pomembno inbojpa proti tihotapstvu: v vagonu vlaka, ki je prihajal iz neke vzhodne države, verjetno iz Bolgarije, so namreč odkrili nad 20 ton tujih cigaret. Dragocen tovar, katerega vrednost znaša približno 90 milijonov lir, je bil spretno skrit v vrečah kemijskih proizvodov in je bil namenjen v Piemont.

Vsekakor je odkritje carinskih inspektorjev precej važno, a obenem dokaj neobičajno. Dosedaj se namreč tihotapci niso radi posluževali tržaškega območja za svojo dejavnost, kaže pa, da iščejo novih poti in da v tem okviru preizkušajo tudi naše kraje.

Bolniško osebje kritizira pisanje tržaškega dnevnika

Sindikati bolniškega osebja so s tiskovnim sporočilom ostro kritizirali članek, ki ga je objavil italijanski dnevnik in Trstu »Il Piccolo« in v katerem je govor o »neuspehu« stavke, kar ustreza sporočilom neobističnega sindikata CISNAL. Bolniško osebje poudarja, da so sami sindikati zagotovili v bolnišnici nujno oskrbo in v ta namen opustili stavke potrebne uslužbenec, kar pa ne pomeni, da stavka ni uspela. Če oskrba v bolnišnicah ni bila pomanjkljiva, je to samo dokaz zrelosti stajkajočih.

Družinska tragedija v Ul. sv. Franciška

V stanovanju v Ul. sv. Franciška je včeraj opoldne leteti oddelek tržaške policije odkril truplo 64-letne Marie Cociani por. Rovis. Poleg trupla, ki je ležalo na postelji v spalnici, je bil zleknjen tudi njen 67-letni mož Vittorio Rovis. Ta pa je bil le v omedlevici, saj so ga sprejeli v oddelku za prvo pomoč s prognozo okrevanja v tednu dni. Policijo je poklical uslužbenec tovarne klobas »Duke«, ki je večkrat iskal Vittoria, ker je ta priloženost delal v omejeni tovarni in ker se ni oglašal na delo ne v torkih ne v sredo. Po prvih pregledih je zdravnik Rudeciga križa izjavil, da je Rovisova umrla vsaj 24 ur pred in da na njenem truplu ni bilo nobenih znakov nasilne smrti.

Prispevki

Ob 14. obletnici smrti Ivica Škerli por. Jelusič darujejo sestre in brat 3.000 lir za Dijsko matico. V isti namen daruje Anica Gombac 1.000 lir. V počastitev spomina Erne Škerli daruje Anica Gombac 1.000 lir. V počastitev spomina Justine Milčič daruje Gabriella Ban 2.500 lir za SD Polet.

Gledališča

KULTURNI DOM
STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Otvoritev predstave sezone 1974-1975: Ivan Cankar — ZA NARODOV BLAGOR, komedija v 4 dejanjih.
Danes, 15. t.m., ob 20. uri — abonma red I.
Na veliko željo občinstva bo Stalno slovensko gledališče odigralo v nedeljo, 17. t.m., ob 10.30 posebno predstavo mladinske igre »Jurček«. Predstava izven »mladinskih tokov«.

Rezervacije in prodaja vstopnic danes in jutri od 12. do 14. ure ter v nedeljo eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma (tel. 73-42-65).

VERDI
Drveni ob 20. uri četrta ponovitev Puccinijevga »Tritipha« za reda B in C.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 20.30: »Avstrija je bila urejena dežela«. Rezervacije in informacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti 2, tel. 36-372 — 38-547.

Od 19. do 24. novembra Gino Braineri z Ombrerto Coli »Cielo mio marito« Costanze in Marchesia. Nastopajo še Enzo Garinei, Rino Giolietti, Mario Onorato, Fulvia Gasser, Erika Beltrami in Marisa Merlini. Režija Garinei in Giovannini. Rezervacije in prodaja vstopnic od petka, 15. t.m., dalje pri Osrednji blagajni. Pasaža Protti, tel. 36-372 — 38-547.

Baletna šola SSG v Trstu

Stalno slovensko gledališče vabi k vpisu v baletno šolo, ki jo bosta vodili priznani pedagoginji Nada Krizmančič in Selma Micheluzzi. Pouk bo v Kulturnem domu v Trstu. Vpisovanje bo od 18. novembra 1974 na upravi SSG ob 8. do 14. ure. V baletno šolo se sprejmejo kandidatkine in kandidati od 6. leta starosti dalje. Pouk se bo predvidoma pričel prve dni decembra.

Vpisnina znaša 1.000 lir, šolnina pa mesečno 7.000 lir.

Včeraj - danes

Danes, PETER, 15. novembra
LEOPOLD
Sonce vzhaja ob 7.04 in zatone ob 16.35 — Dolžina dneva 9.31 — Luna vzhaja ob 8.32 in zatone ob 17.35
Jutri, SOBOTA, 16. novembra
ALBERT

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,3 stopinje, najnižja 11, ob 19. uri 11,6 stopinje, zračni tlak 1022,7 mb rahlo narašča, veter 9 km na ur vzhodnik, vlaga 88-odstotna, nebo oblačno s slabo vidljivostjo, morje skoraj mirno, temperatura morja 13,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 13. in 14. novembra se je v Trstu rodilo 17 otrok, umrlo pa je 23 oseb.

UMRLI SO: 84-letni Giuseppe Monfalcon, 34-letna Rita Argentinari, De Martino, 70-letni Andrea Grimaldi, 70-letni Antonio Sirovich, 76-letna Rosa Forchesini por. Crociati, 86-letni Giovanni Skabar, 60-letni Celestino Hrovatin, 57-letna Ernesta Hrovatin por. Miraz, 87-letna Maria Suligaj vd. Paolina, 88-letni Armando Fogher, 75-letna Lucia Frangipani vd. Cesare, 64-letni Ladislav Aczel, 73-letni Antonio Grisani, 83-letni Amedeo Repponi, 84-letna Rosa Benes vd. Gregoraj, 75-letna Ersilia Zimola vd. Veronesi, 78-letni Emilio Corsaro, 76-letna Angela Biscari por. Svetina, 67-letna Antonia Schiavone por. Guarini, 32-letni Mario Dalberto, 73-letni Umberto Viezzoli, 88-letna Maria Grassi por. Martinoli in 64-letni Renato Malola.

DNEVA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Alla Basilica, Ul. S. Giustina 1; Croce Verde, Ul. Settefontane 3; Alla Giustizia, Trg Libertà 6; Alla Testa d'oro, Ul. Mazzini 43.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6 — Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Picciola, Ul. Oriani 2; All'Annunziata, Trg Valmaura 11.

LEKARNE V OKOLICI

Boljme (tel. 228-124), Bazovica (tel. 226-165), Opicina (tel. 211-001), Prose (tel. 225-141), Božje polje (Zgonik (tel. 225-595), Nabrežina (tel. 200-121), Sesljan (tel. 209-197), Zavije (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO - TRST

priredi danes, 15. t.m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani

II. PLANINSKI VEČER

Predvajali bodo filme in diapozitive sezonskih in tržaških udeležencev odprave SPDT na Durmitor.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.p.A.

TRST - ULICA F. RULI 10 - 61-446

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar 666,50

Funt sterling 1540,—

Švicarski frank 241,25

Francoski frank 142,10

Nemška marka 263,—

Avstrijski šiling 36,90

Dinar debeli 36,—

drobni 36,—

MENJALNICA

vseh tujih valut

Ne namiguje na me seko
lica ti je kano mleko
u njemu se ruža kupa
tako braco hopa, cupa.

V Kulturnem domu
v soboto, 30.11., ob 20.30 in v
nedeljo, 1. decembra, ob 16.30

Kino

La Cappella Underground ob 19. in 21.30 »Piccoli omicidi«. Elliot Gould in Donald Sutherland.
Ariston I.N.C. 15.30—22.00 »Il topo«, režija Aleksander Jotrowsky. Film v barvah. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Nazionale 15.30 »S.P.J.S.«. Film v barvah.

Excelsior 16.00 »I santissimi«. Christian Allers, Brigitte Fossey in Jeanne Moreau. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 »L'erotomane«. Film v barvah režiserja Marco Vicaria. Igrajo: Gastone Moschin, Isabella Biagini, Milena Vukotić, Neda Arnerić. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 »Romanzo popolare«. Barvni zabavni film, v katerem igrajo U. Tognazzi in Ornella Muti.
Eden 16.00—22.00 »Il grande Gatsby«. Film v barvah, v katerem igrajo Robert Redford in Mia Farrow.
Ritz 15.30 - 17.15 - 19.45 - 22.15 »Io dio, come sono caduta in basso«. Igrata Laura Antonelli in Alberto Lionello. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 »Il fiore della mille e una notte«. Barvni film režiserja P. P. Pasolinija. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Capitol 15.30 »La stangata«. Massimo film. Vstopnina 700 lir.

Cristallo 16.30 »La cugina«. Massimo Ranieri. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Inpero 16.30 »Il grande valzer«. Film v barvah.

Filodrammatico 16.30 »Furia infernale«. V glavni vlogi Isabel Sarli. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 »L'invasione — Marte attacca Terra«. Znanstvenofantastični film v barvah.

Ideale 16.00 »Il terrore viene dalla pioggia«. Christopher Lee in Peter Cushing. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 16.30 »Grazie per quel caldo dicembre«. Sidney Poitier. Barvni film.

Abbazia 16.00 »Il killer dagli occhi a mandorla«. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 »L'assassino di pietra«. Charles Bronson. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

OB PRIHODU LADJE-HLADILNIKA «AMURSKI ZALIV»

Sovjetske ribiške ladje odslej na popravilu v našem arzenalu

Naročil bo verjetno za 3 milijarde in pol letno

Te dni so bili na obisku v raznih tržiških naprednih krogih, predvsem na proslavah oktobrske revolucije, ki jih je priredila KPL, oficirski kadri in mornarji sovjetske trgovske ladje «Amurski zaliv», ki jo popravljajo v tržaškem arzenalu.

Glede na to, da nekateri aspekti dejavnosti sovjetskega trgovskega brodogradništva in njegove prisotnosti v Sredozemlju zanimajo tudi naše gospodarstvo, smo zbrali prav pri teh ladijskih častnikih, v nevezanem razgovoru, nekaj zelo zanimivih podatkov.

«Amurski zaliv» je ladja hladilnik z 19 tisoč ton nosilnosti, v njenem podpalubju lahko prevažajo ohlajene (minus 31 stopinj Celzija) po 7500 ton zmrazjene ribe in 500 ton ribje moke. Pripada pa upravi ribolovnega ladjevja iz Sevastopola, na Črnem morju.

Kapetan nam je podrobneje obrazložil funkcijo svoje in drugih sorodnih ladij. SZ je namreč zadnje čase, predvsem pa po sklepu nedavnega 24. kongresa KP SZ, sklenila močno okrepiti svoje ladjevje za oceanski ribolov. Trenutno prednjačita na tem področju prav SZ in Japonska, medtem ko so vse ostale države daleč za njima. Samo zadnja leta se je brodogradnja za oceanski ribolov v SZ tako povečala, da ga je bilo treba reorganizirati v pet «bazenov», se pravi razdeliti lovišča širom po zemeljski obli. Tako delujejo samostojne uprave ribolovskih bazenov v Baltiku, v Severnem morju, na Tihem oceanu, v Sredozemlju in Atlantskem oceanu. Ladje, ki lovijo na Atlantskem oceanu «modro» ribo (tune, sledi, slanke, polenovke in dr.), se opirajo predvsem na črnomoške «terminalne». To so, poleg Sevastopola, še Odesa, Kerč in Novorosijsk. Vsako izmed teh mest ima samostojno ladjevje in svoj «plan» ribje-ga ulova.

Iz Sevastopola izpluje, nekajkrat letno, skoraj sto ladij. 50 ladij sledi, z radarskimi napravami, premikom ribjih jat v oceanu in lovi. Komaj ulovljene ribe takoj predajo drugim «opornim» ladjam, kjer so prave «plavalnice tovarne»: tu jih namreč sortirajo, globoko zamrznejo in pakirajo v lepenkaste škatle. Take jih nato nalagajo na ladje-hladilnik (teh je skupaj 30), ki že pakirano ribo prevažajo v evropska pristanišča, predvsem pa v domovino, kjer gre del ribe v prosto prodajo, drugi del pa konzervni industriji.

Med namembnimi lukami za ladje-hladilnike, kakor je «Amurski zaliv», so tudi Benetke, redkeje pa jugoslovanska pristanišča. Ker po potrebi ladje sevastopolskega brodogradništva občasno popravila in revizijo, bodo te ladje zapadle, od časa do časa v tržaško luko in točneje v arzenal sv. Marka, kjer jih bodo popravljali. «Amurski zaliv» je prva izmed serije sedmih ladij, ki bodo v točko enega leta prispele v Trst za popravila, kar kaže na skupno vrednost naročil in materiala za 3 in pol milijarde lir, z možnostjo, da se naročila v kratkem času še povečajo. Sovjetski strokovnjaki, kot kaže, so s kakovostjo del v tržaškem arzenalu zadovoljni, nekateri pa zraven poudarjajo, da je v Trstu razmeroma udobnoje tu, da tudi, ker ladjam ni treba čakati v sidrišču, da se dokoli osvobodijo, kot v drugih lukah, kjer imajo arzenal celo preveč dela.

Razumljivo je, da bi taka naročila — glede na trajnost in narčnost, ki sta značilni za sovjetski — pomorsko gospodarstvo — brez dvoma koristila okrepitvi in razvoju tržaške ladjedelniške oziroma arzenalske dejavnosti.

V razgovoru so nam sovjetski mornarji, ko smo jih zaprosili za opis njihovega življenja na krovu, pokazali sliko nenavadne ceremonije: na fotografiji je bila mačka z vrvice okoli vratu, na vrhcu pa lepenkasta kolajna. «Nagradili smo jo za zadržnost», nam je dejal kapetan Roman. Zgodilo se je, lani, ko so metalni veliko količino nepakiranih rib v hladilnik, da je z ribami padla vanj tudi mačka. Verjetno jo je mil ribji vonj.

Pečindvajset dni pozneje, ko je ladja pristala v Odesi, so hladilnik odprli. Mačka je prilezla na palubo, vsa črna v belo ivje in kihala. Ugotovili so, da se je tri tedne stiskala v kotu in nabirala kalorije s tem, da je pojedla neprimerno veliko količino maščobnih rib. Mačka, ki so jo zato mornarji nagradili, je še živa in še enkrat dokazuje, da

ima — kot pravi ljudski izrek — sedem življenj.

Miljsko prebivalstvo za okrepitev krajevnih avtonomij

V dvorani občinskega sveta v Miljah je bila v torek zvečer seja, ki se je poleg rajonskih svetov ter predstavnikov raznih družbeno političnih, sindikalnih in gospodarskih organizacij v občini udeležilo tudi krajevno prebivalstvo. Sejo, ki sta jo predsedovala podžupan Bordon in svetovalec KD Birs, so sklicali ob dnevu krajevnih avtonomij z namenom, da bi izrazili voljo miljskega prebivalstva po globoki preobrazbi demokratičnega življenja ter javne uprave. V ta namen so tudi soglasno sprejeli resolucijo vsedržavnega odbora ter deželne sekcije Združenja italijanskih občin.

Nekoliko kasneje je bilo v občinski telovadnici javno zborovanje, ki ga je sklical rajonski svet za Milje — center. Po uvodnem poročilu predsednika Cossija o dosežanih dejavnostih sveta, je župan Millo orisal predlog občinskega odbora za proračun 1975. Tudi ob tej priložnosti je skupščina soglasno izgl-

sovala resolucijo, v kateri izraza globoko nezadovoljstvo nad položajem, v kakršnem so prisiljene žitariti krajevne uprave, prikrašene za ustrezna finančna sredstva v trenutku, ko stojijo krajevne uprave dejansko pred vedno večjimi nalogami. Ta napad proti krajevnim avtonomijam je še bolj občuten, v kolikor je usmerjen ravno proti interesom delavstva. Skupščina zato zahteva od osrednjih oblasti, da ukrene vse potrebno za premostitev krize, odklanja vsakršen poskus vsklajanja predčasnih volitev ter se obvezuje, da bo usmerila vse napore za zagotovitev krajevnim ustanovam možnosti hitrejšega in skladnejšega razvoja.

Drevi javna seja škedenjske konzulte

Rajonska konzulta za škedenj-Caroblo prireja javni sestanek, da oriše in razpravlja o novem šolskem zakonu o delegiranih odločitvah, ki predvideva neposredno udeležbo staršev pri upravljanju šolskih organov. Sestanek bo na sedežu rajonske konzulte v Ul. Ronchetto št. 77, drevi ob 20.30. Vabimo vse starše in tiste, ki so jim problemi slovenskega šolstva pri srcu, da se srečanja gotovo udeležijo.

GORISKI DNEVNIK

ODLOČITEV ENOTNE SINDIKALNE ORGANIZACIJE

Prihodnji torek 3-urna stavka delavcev trgovskega in industrijskega sektorja

Stavko so oklicali zato, da z njo opozorijo na zahteve po odpravi krize, uresnitvi reform in izbiri drugačnega modela gospodarskega razvoja

Pokrajinska federacija CGIL, CISL in UIL je proglasila za torek, 19. novembra 3-urno stavko za trgovski in industrijski sektor. Stavka bo trajala od 9. do 12. ure ter bo zajela področje Gorice, Krmina in Gradišča. Stavkajoči delavci bodo tisti dan sestavili v mestu sprevod, ki bo obšel glavne mestne ulice ter se bo ustavil na Travniku, kjer bo zborovanje, na katerem bodo sindikalisti opislali razloge, zaradi katerih so stavko oklicali. V teh dneh, ki nas še ločijo od stavke, bodo sindikalisti sklicali tovarniške skupščine ter pojasnili sedanji položaj, hkrati pa bodo z njim seznanili tudi prebivalstvo. Na seji pokrajinskega vodstva enotne sindikalne federacije so razpravljali tudi o možnosti, da bi se v tem mesecu priredili v Gorici splošno manifestacijo vseh kategorij in občanov.

O čem je pravzaprav enotna sindikalna federacija razpravljala v svoji seji, na kateri se je opredelila za toliko stavko?

Pokrajinska sindikalna federacija ter predstavniki kategorij delavcev trgovskega in industrijskega sektorja, ki so se prav tako udeležili zasedanja, zahtevajo zvišanje plače, dražinske doklade, zamenjavo plače, povečanje investicij, zaustavitev naraščanja cen, odmiritev kreditiranja, zvišanje pokojnin ter njihovo «priključitev» na dinamično plačo.

Za izhodišče svojih zahtev so sindikalisti postavili odpravo sedanje krize, zagotovitev zaposlitve, izvajanje družbenih reform ter izbiro drugačnega modela gospodarskega razvoja.

Ko so analizirali splošno, vsedržavno pojave, niso pozabili osvetliti razmer v domačem gospodarstvu ter so pri tem ugotovili hude posledice splošne krize tudi na našem področju. S tem v zvezi so ugotovili, da so zlasti pod udarom temeljni industrijski sektorji kot so kemična, tekstilna in kovinska industrija, gradbeništvo ter papirniški in slaščičarski obrati. Kriza v tem sektorju se kaže z zmanjšanjem zaposlitvene ravni ter prenašanjem posledic krize na delavce.

Sindikalisti so nadalje zaskrbljeni sprito posledici, ki jih zamrzitve kreditov povzročajo krajevnim ustanovam in bolnišnicam.

Solidarnost SKAD s koroskimi Slovenci

Odbor Slovenskega akademskega društva v Gorici nam je v zvezi s preštevovanjem koroskih Slovencev, poslal naslednjo resolucijo: «Novoizvoljeni odbor SKAD, zbran na prvi redni seji dne 9. novembra 1974, izreka solidarnost koroskim Slovincem in izraža ogorčenost nad zahtevo avstrijskih oblasti, da preštejejo korosko slovensko narodnostno skupnost».

Predstavnstvo SKGZ si je ogledalo gradnjo prosvetnega doma v Štandrežu

Predstavniki prosvetnega in športnega udeleževanja v Štandrežu so v sredo popoldne imeli v gosteh predstavništvo izvršnega odbora Slovenske kulturne gospodarske zveze ter mu razkazali gradbišče novega prosvetnega doma, ki ga gradijo na Pilčevski. Gradnja tega prosvetno-rekreacijskega objekta, kljub slabemu vremenu v tej jeseni dobro napreduje. V teh dneh nameščajo novo streho, streho pa bodo v teh

dneh pričeli graditi tudi na dvoriščni zgradbi.

Predsednik odbora za gradnjo doma Danilo Nanut je kasneje na sestanku seznanil predstavništvo izvršnega odbora SKGZ s številnimi vprašanji, ki se pojavljajo pri gradnji. Predsednik SKGZ Boris Race se je zahvalil za povabilo ter poudaril prizadevnost štandreškega prebivalstva, da si naredi primeren objekt za svoje narodno življenje.

V tovarni SIMO 180 delavcev v dopolnilni blagajni

Približno 180 delavcev tržiške tovarne SIMO «Siderurgica Monfalconese» je od srede v dopolnilni blagajni. Gre za uslužbenke, ki so ga povzeli po istoimenski Tavčarjevi povesti.

Prav te dni so pričeli z novim prosvetnim delom v Jamljah, v Rupini in na Peči. Drevi ob 20.30 bodo namreč v Jamljah, na domu Jožeta Pahorja - Smoleta, predvajali slovenski barvni film «Cvetje v jeseni», ki so ga povzeli po istoimenski Tavčarjevi povesti.

Danes bo v gostilni Ožbot v Rupini predaval o potovanju po Donavi in Volgi Gorican Roman Rodaro, ki bo prikazal tudi vrsto zanimivih barvnih diapozitivov. Predavanje bo ob 20.30.

Prosvetno društvo «Sovodnje» bo priredilo danes zvečer ob 20.30 v Kulturnem domu predavanje, na katerem bo Rudi Hoenn iz Nove Gorice govoril o Posočju ter bo svoje pripovedovanje ponzoril s številnimi diapozitivi.

S tem v zvezi je tržiška sindikalna federacija kovinarjev vzela odločno stališče ter zahteva, naj vodstvo takoj prekliče to nesmiselno odločitev.

Prvič v Gorici tečaj za pokaševalce vin

Ob sodelovanju italijanskega društva pokuševalcev vin (sommeliers) bo goriska trgovska zbornica organizirala tečaj za pokaševalce vin. Tečaja, ki bo na sedežu trgovske zbornice, se lahko udeležijo kdorkoli. Prvo predavanje bo 19. t.m., na katerem bo priznanen olog govoril o pridelovanju in stekleničenju vina. Podoben predavanje, skupno jih bo 12, se bodo vrstila do 16. januarja 1975. Če bodo tečajniki hoteli postati člani društva pokaševalcev vin, bodo morali ob koncu predavanj z uspehom opraviti pismeni in ustni izpit.

Ženski zbor pričel vaditi v Štandrežu

V ponedeljek je v Štandrežu pričel vaditi ženski zbor, ki deluje v okviru prosvetnega društva «Oton Zupančič». Pevke vodi prof. Ivan Mignozzi, ki vadi istočasno tudi dolgo let delujoči moški zbor v istem kraju. Prve vaje se je udeležilo lepo število pevke, upati pa je, da se bo njih število še povečalo. Morda bo sčasoma prišlo do sestave mešanega zbora.

V Štandrežu so se v ponedeljek sestali tudi zastopniki odborov prosvetnega društva «Oton Zupančič» in športnega društva «Juventina». Prišli so do sklepa, da je treba okrepiti sodelovanje med društvoma in biti budni pred fašističnimi izrodki v tem trenutku. Večjo pozornost bodo posvetili naraščajočemu in šolski mladini in ob nedeljah bodo prirejali rekreacijske popoldneve. Prvo tako popoldne bo naslednjo nedeljo, 24. novembra.

DREVI NA GORIŠKEM Predavanja in filmi po naših društvih

V tem mesecu se je po vsej Gorici pričela nova delovna sezona za prosvetna društva, ki so vključena v Slovensko prosvetno zvezo. Letošnja sezona je odprlo prosvetno društvo «Oton Zupančič» iz Štandreža, ki je priredilo jesenski praznik vzdolž glavne, Mihaelove ulice. Za njim pa so z delom pričeli prosvetariji iz ostalih vasi.

Prav te dni so pričeli z novim prosvetnim delom v Jamljah, v Rupini in na Peči. Drevi ob 20.30 bodo namreč v Jamljah, na domu Jožeta Pahorja - Smoleta, predvajali slovenski barvni film «Cvetje v jeseni», ki so ga povzeli po istoimenski Tavčarjevi povesti.

Danes bo v gostilni Ožbot v Rupini predaval o potovanju po Donavi in Volgi Gorican Roman Rodaro, ki bo prikazal tudi vrsto zanimivih barvnih diapozitivov. Predavanje bo ob 20.30.

Prosvetno društvo «Sovodnje» bo priredilo danes zvečer ob 20.30 v Kulturnem domu predavanje, na katerem bo Rudi Hoenn iz Nove Gorice govoril o Posočju ter bo svoje pripovedovanje ponzoril s številnimi diapozitivi.

Z UVEDBO DELEGIRANIH DEKRETOV

DIJAKI SE ZAVZEMAJO ZA DEMOKRATIZACIJO ŠOLE

Med stavko in sprevedom po mestu so razdeljevali letake, v katerih so obrazložili svoje stališče

V sredo jutraj so po gorških mestnih ulicah manifestirali dijaki višjih srednjih šol, med katerimi so bili tudi dijaki treh slovenskih šol, gimnazije - liceja, učiteljska in trgovska šola. Stavko je oklical enotni dijaški odbor, da bi izrazil svoje nezadovoljstvo v zvezi z delegiranimi dekreti.

Odbor je namreč mnenja, da delegirani dekreti, kot so sedaj izdelani, ne pomagajo pri demokratizaciji šole. To stališče je odbor obrazložil v šestih točkah:

1. Priznana naj bo volilna pravica tudi dijakom, ki niso še dosegli 16. leta starosti.
2. Dana naj bo možnost preklica izvoljenih dijakov vsakokrat, ko bi njihovo ravnanje ne bilo v skladu z navodili skupnega dijaškega zborovanja.
3. V pokrajinskem okraju naj bodo prisotni tudi dijaški predstavniki.
4. Zahtevano popolno pravico do zborovanja vsakokrat, ko menijo, da je to potrebno.
5. Dijakom naj se dovoli, da se poslužujejo šolskih prostorov ob vsakem času.
6. Dijakom naj priznajo pravico, da lahko povabijo na zborovanje izvenšolske predstavnike in na te le naznajo šolskim oblastem.

Športno društvo «Sovodnje»

priredi jutri, 16. t.m. v Kulturnem domu v Sovodnjah

MARTINOVANJE

Ples, na katerem bo nastopil ansambel «The Lovers», bo trajal od 20. do 2. ure. Rezervacije miz sprejemajo odborniki društva.

Razstava Demetrija Ceja v galeriji «Il Torchio»

S petnajstimi deli nam te dni v galeriji «Il Torchio» slikar Demetrija Ceja podaja zgledno antologijo svojega ustvarjanja v zadnjih petih letih. Pa se nam morda prav v tej malce skopi vsebini tem boljše razodelavo poteze Cejevega umetniškega sporočila. Predvsem se tu na mah seznanimo s Cejevimi različnimi razpoloženji, kar se v prejšnjem času ni dogajalo. Prej smo namreč prisostvovali pretežno linearnemu «napredu», in ta je izhajal iz neke se posem dognane «prasinove», da je treba zunanjo resničnost preverjati v vodnem zrcalu. Ob tisti ugotovitvi se je Ceju začela odvijati dolga, v različna razpoloženja zamaknjena, ustvarjalna pot, kjer so se barvna in kompozicijska razmerja neprestano menjavala v nekem svojskem «dualizmu».

Tu pa zgleja, da se ta ciklus že zaključuje. Znašli smo se na nekem razpotju, od koder se ustvarjalni moment razvija v različne smeri in v različnih prijemih. Ker je Cejeva govorica vsezoiki pretežno razpoložena, je prav, če si poslušamo odgovor in tem oziru tudi pri pričujoči razstavi. Gre povesčini za tempere, vmes lineolne negativne, nekaj lineolne v črno-belem; od vodnega refleksa, ponekod prehod v nasprotno razmerje, se pravi, da sedaj pokrajino pogojuje nekam preteča «zrcalnost» od zgoraj. Od lirčnega razpoloženja se pomikamo k dramatičnemu, v razburjeni pomerju k poenostavljeni rjavo-črni dikromiji, ponekod pa, in tu imamo pred seboj predvsem scenografijo, izstopajo s posebno, lubezno pozornostjo poudarjena stebra hišna pročelja. Demetrija Ceja je docela uračen v našo primorsko kulturno klimo. Kot tak nam neprestano prevzema neke vrste pogodb med svetlim in temnim, v iskanju še vedno dosegljivega ravnovesja.

m. r.

Zanimive razstave v muzeju v Kromberku

V Goriskem muzeju v Kromberku imajo v teh dneh odprtih več razstav. Poleg stalnih primorsko-etnografske in razstave NOB si lahko ogledamo še likovno razstavo primorskih slikarjev, kitajsko razstavo iz zbirke slovenskega etnografskega muzeja in razstavo z naslovom «Posočje in Krasi v prazgodovini, antiki in zgodnjem srednjem veku».

Kitajska razstava je pravzaprav prikaz številnih fotografiskih listov o ustroju stare kraljevske palače v Pekingu. Poleg teh so razstavljene še nekateri predmeti kitajske umetnosti. Razstava je le del bogatega materiala, ki ga hrani Slovenski etnografski muzej v gradu Goričane pri Medvodu. Tam je urejen bogat muzej orientalskih kultur.

Zanimiva je tudi razstava o raznih arheoloških najdbah na našem ozemlju. Prikazuje so tu najdeni predmeti in tudi številne fotografije. Zlasti je zanimiva dokumentacija o grobišču pod Kozlovim robom pri Tolminu in pri St. Juriju pri Batizah. Vse to je delo arheološke skupine Goriskega muzeja.

Razstave so zanimive. Velja si jih ogledati. Kromberk ni daleč in je lahko dosegljiv iz Gorice. Je lepa razgledna točka in cilj markiskatega nedeljskega izleta.

Prihodnji teden v Novi Gorici dva zanimiva koncerta

V okviru koncertnega abonmaja prireja Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Nova Gorica v ponedeljek, 18. novembra ob 20.15 nastop instrumentalnega tria Tartini, ki ga sestavljajo pianist Asi Bertonec, violonist Dejan Bravničar in violončelist Ciril Škerjanec. Gostje bodo izvajali dela L. V. Beethovna, J. Brahmsa in D. Šostakoviča.

V petek, 22. novembra ob 20. uri pa gostuje v Novi Gorici 50-članski mešani zbor «Brenski akademski sbor» iz Brna (ČSSR), ki bo pod vodstvom Lubomira Matla predstavil pester program čeških domoljubnih, umetnih in narodnih pesmi.

Oba koncerta bosta v kinodvorani «Soča». Vstopnice izven abonmaja so v prodaji eno uro pred koncertom pri blagajni kinodvorane.

Razna obvestila

SPD Gorica priredi jutri, 16. novembra, na sedežu v Ul. Malta, sejem smučarske opreme. Namen tega sejma je prodaja ali zamenjava rabljenih smučarskih potrebščin. Društveni prostori bodo odprti od 15.30 do 18. ure.

Slovensko planinsko društvo Gorica javlja, da se je pričelo vpisovanje za smučarski tečaj na Lazni, ki bo od 26. decembra do 4. januarja. Tečaj bo ob ugodnih snežnih razmerah. Pri vpisu morajo starši podpisati izjavo za razrešitev SPD kakršnekoli odgovornosti pri morebitnih nezgodah. Vpisovanje je vsak dan od 10. do 12.30 in od 16.30 do 18.30, ob sobotah pa samo od 10. do 12. ure na sedežu SPD, Ul. Malta 2. Ob tej priložnosti sprejemajo tudi vpisovanje v FIS.

Športno društvo «Sovodnje» priredi v soboto, 16. novembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah MARTINOVANJE. Ples bo od 20. do 2. ure, igral bo zabavni orkester «The Lovers». Rezervacije miz sprejemajo odborniki društva.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «La cugina». M. Ranieri in D. Haddon. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom. CORSO 17.15—22.00 «Orizzonte perduto». L. Umann. Barvni film. MODERNISSIMO 17.30—22.00 «Tiro al piccione». E. R. Drago in F. Rabal. Barvni film. Prepovedano mladini pod 16. letom. VITTORIA 16.30—22.00 «La svergognata». B. Bouchet in P. Leroy. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom. CENTRALE 17.00—21.30 «Inchiasta pericolosa». Frank Sinatra. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 17.30—22.00 «Un cadavere di troppo». Barvni film. EXCELSIOR 16.00—22.00 «Come divertirsi con Paperino e company». Barvna risanka. PRINCIPE 17.30—22.00 «Il giustiziere della notte». Barvni film.

Sura Gorica

SOCA «Sutjeska», jugoslovanski film v barvah ob 18.00 in 20.00. SVOBODA «Bomba iz Kansas Citija», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00. DESKLE «Tuplo iz Temze», nemški barvni film ob 19.30. PRVACINA Prosto. RENČE Prosto.

Včeraj-danes

Iz goriskega matičnega urada ROJSTVA: Elisa Visintin, Alberto Bertoz, Andrea Bertoz, Maddalena Mazzon, Massimo Fossella, Deborah Vianello, Enrico Zamparo, Luana Maccaroni, Dario Antonino. SMRTI: 80-letni upokojenec Mario Martinuzzi, 83-letni upokojenec Vincenzo De Marchi.

PRIRODNO MINERALNA VODA
DONAT
IZ ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA

VELOX sari
Ekskluzivni uvoznik za Italijo: **VELOX sari**
uvoz-izvoz zastopstva
Trst, ul. F. Rismondo 9
Telef. 761-884 - 761-819
dec. min. sanità n. 984

Jugoslovanski krvodajalci so obiskali Doberdob

Prejeto soto je 12-članska delegacija krvodajalcev iz Beograda in Reke obiskala Tržič. Sredi polje in Doberdob. V jutranjih urah so si gostje ogledali zanimivosti tržiškega središča.

Popoldne so v Doberdobu, pred občinsko knjižnico, sprejeli Jugoslovane predstavniki vaše krvodajalne skupine in občinske uprave z županom Andrejem Jarcem na čelu. Nekaj pozdravnih besed sta izrekla predsednik doberdobskih krvodajalcev Jožef Perforja ter župan Jarc. O pomenu takih obiskov je spregovoril deželni predsednik krvodajalcev Alessandro Buoro.

V nadaljnjih razgovorih je prišla na dan želja po čimtesnejšem sodelovanju krvodajalskih skupin iz obeh držav. Gostje so povabili naše krvodajalce na obisk v Beograd in na Reko.

(Na sliki vidimo goste iz Jugoslavije ob sprejemu v Doberdob).

NEVERJETEN RAZVOJ V SVOBODI

V tridesetih letih Skopje zabeležilo izreden napredek

Danes obiskuje osnovno šolo skoraj toliko otrok, kolikor je mesto pred vojno imelo prebivalcev

SKOPJE, 14. — Včeraj je minilo trideset let, odkar je glavno mesto makedonske republike svobodno. Ob tej priložnosti je predsednik mestne skupščine Skopje Metod Antov v izjavi za javnost nanašal nekaj podatkov o razvoju makedonskega glavnega mesta in pri tem rekel, da »so tri desetletja glavnega mesta Socialistične republike Makedonije bila izpolnjena z ustvarjalnim navdušenjem, z napori, z odgovorili, vendar pa tudi z izrednimi zmagami«.

Spregovoriti o Makedoniji in njenem glavnem mestu danes ni tako preprosto, kajti dežela je sicer napravila velikanske korake, kljub temu pa ostaja Makedonija še vedno med najbolj nerazvitiimi predeli Jugoslavije. In vendar je Makedonija doživela sorazmerno še največje rezultate, upoštevajoč raven, s katere se je po osvoboditvi, torej pred 30 leti, napotila v pot napredka. In če se s tem v zvezi beležijo veliki rezultati, je prav gotovo največja zmaga Makedonije, zmaga v obnovitvi mesta po katastrofalnem potresu, ki je pred enajstimi leti spremenil Skopje v kup ruševin, ki so pod seboj pokopale na tisoče ljudi. Ogromnim moralnim in materialnim naporom pa so bili skopjski prebivalci ko le zaradi pomoči, ki jo je Makedonija dobila od ostalih republik Jugoslavije, pa tudi zaradi pomoči, ki je prišla iz tujine. Hkrati pa je prav ta katastrofa omogočila, da se je mesto spremenilo v moderno metropolo. Skopje je danes res veliko mesto in se z naglimi koraki približuje prvemu cilju: pol milijona prebivalcev.

Pravzaprav pol milijona ni kdove kako veliko število ljudi v mednarodnih merilih, toda pred tridesetimi leti je Skopje štelo le 69.000 prebivalcev, po statističnih podatkih pa je bilo že lani za poslenih in gospodarstvu in administraciji 118.000 prebivalcev Skopja. Ta številka pride še bolj do izraza, če upoštevamo dejstvo, da je bilo dve leti po osvoboditvi, to je pred 1947, zaposlenih v industriji v Skopju vsega skupaj 5.500 delovnih moči.

Skopje je glavno mesto makedonske republike, toda v tem mestu živijo kot delavci ali nameščenci pripadniki najrazličnejših jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki so skupno z Makedonci prispevali k dinamičnemu razvoju gospodarstva. Ta razvoj je bil posebno nagel v zadnjih 15 letih, ko je celotno gospodarstvo Makedonije in še posebej gospodarstvo glavnega mesta doživelo velike kakovostne spremembe. Kolikšen je bil ta razvoj, nam pove dejstvo, da bo vrednost družbene proizvodnje v Skopju znašala letos že nič manj kot 630 milijard dinarjev, fizični obseg proizvodnje pa je lani bil za 19-krat večji kot leta 1946.

Število prebivalstva se je naglo večalo, zato se je naglo večalo tudi število stanovanj, pa čeprav ne v razmerju z naraščanjem prebivalstva. Sicer pa je Skopje 1945 štelo kakih 16 tisoč stanovanj, v naših krajih človek pogosto zadovolji pri kosilu ali večerji z enim obrokom na osnovi testenin. Kakorkoli že, dejstvo je, da so testenine redline, še posebej, če so ustrezno zabeležene in lahko torej povsem nasitijo človeka. Čedalje več jih porabijo tudi tujci, ki zahajajo k nam po poslih ali na letovanje.

Ne glede na to pa drži, da gre prehrana pri Italijanih preveč v eno ali dve smeri ter ni izbira jeli dovolj raznolika, skratka ne ustreza potrebam človeškega organizma. To je pokazalo tudi porazgovorjanje z IRVAM, ki ne izvedovanje zavoda IRVAM, ki ne skuša proučiti, kako se bodo Italijani hranili v bodoče.

Izsledki poizvedovanja kažejo, da se poraba žita do leta 1977 ne bo bistveno spremenila, upoštevajoč nadaljnji naravni prirastek naj bi se povečala do tedaj le za okrog 5 odst. Znatno bolj bo medtem narasla poraba mesa, nam-

nih okoli 30 tisoč visokošolcev, to se pravi, da obiskuje skopske šole nič manj kot skoraj 120 tisoč šolarjev, dijakov in visokošolcev.

Ostanimo pri podatkih, ki govorijo o kulturnem razvoju skopskega mesta:

Skopje ima svojo radijsko in televizijsko postajo, kar je povsem razumljivo, saj je glavno mesto makedonskega naroda. Tu je nadalje sedem muzejev, 22 bibliotek, tu so štiri gledališča, tu je filharmonija, tu je veliko kulturno - umetniških organizacij in združenj, tu so založbe in druge kulturne ustanove, ki dajejo Skopju obelježje kulturno zelo razvitega središča. Sicer pa je Skopje tudi center za makedonsko akademijo znanosti in umetnosti.

Podobno kot se je v Skopju razvijala industrija, podobno kot sta se razvijali šolstvo in znanost, so se razvijale tudi zdravstvene ustanove, pa tudi športne organizacije in zmogljivosti za množični šport.

O PREHRAMBNIH PROBLEMIH V ITALIJI

V bodoče več mesa toda ne telečjega

Da je prehrana v Italiji dokaj zgrešena, ni nič novega. Napovedi govore o izboljšavah na račun svinine in piščancev

Italijanske zdravniške revije, pa tudi širši tisk od časa do časa opozarjajo, da se Italijani pravzaprav ne znajo pravilno, smotno hraniti. Nekateri časnikarji, ki so ob enem gastronomski izvedenci in sploh sladokusci, očitajo rojakom, da vse preveč jedo testenine in celo, da jim pomeni zvrhan krožnik »spaslušate« čestokrat kosilo ali večerjo. Podpisani, ki je precej potoval po raznih deželah Italije, je sicer imel priliko ugotoviti, da pomeni pocenemu Italijanu krožnik »makaronov« ali »spagetov« le medjet in da tej sledijo rezki in druge dobrote, pač pa se prav v

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

DELA Z. KOREN-ŠKRKOVE V TRŽAŠKI KNJIGARNI

Luciano Crivelli razstavlja v »Tergeste«

Niti veliki narodi nimajo veliko slikark, umetnic. V zadnjih časih jih je sicer vedno več v našem, slovenskem zamejskem slikarstvu pa ni tako. V preteklem desetletju so se sicer ponavljali nastopi Tončke Kolarčeve in Radenke Birs, toda le Zora Koren-Škrkova je tista, ki stalno in vztrajno opozarja na prisotnost ženske slikarke v našem kulturnem prostoru. Ena njenih razstav je sedanja razstava v Tržaški knjigarni. Na tej razstavi pa se Zora Koren-Škrkova kaže v svojem povsem drugačnem dojemanju predmetnosti kot smo jo bili vajeni videti do pred nedavnim. Edina pokrajina v osnovni komaj medlo spominja na njen zadnji krepko razgibani način dela. Vse drugo, nekaj tihožitij in olj cvetlic ter prevladujoče slike žensk z izrazito velikimi klobuki, pa kažejo na razdvojenost v izbiri žensk so namreč vpleteni izrezi iz revij, obarvani klobuki pa so izmodelirani iz mrežastega blaga. So torej čisto ženske doživite in občutene stvaritve, v katere pronicata naprednejše likovno strujanje.

V nasprotju s temi pa so sko-

roda z moško samoodpovedjo do sladkorne barve in oblik naslikane tihožitja, od katerih je najbolj podana podoba s kruhom in grozdem, pa še ležeči šopek cvetlic. Na tej razstavi se torej srečujemo z nekakšno bipolarnostjo izraza, ki v enaki meri privlači slikarke. Odgovor na vprašanje, kam bo krenila, bo pa morala slikarka dati v bližnji prihodnosti.

Takšne skrbi ne vznemirjajo Luciano Crivellarija, ki je pred 40 leti rodil v Pazinu v Istri in ki sedaj razstavlja v galeriji »Tergeste«. V njegovem stalnem priredovanju, kako svoje slikanje čim bolj približati resničnosti, je od svojih zadnjih razstav v isti galeriji vidno napredoval v izpolnjevanju svojega miniaturnega preslikavanja prirodnih lepot. V črni in nočni razgled obalnih lepota tja do Gradača so v nekem oziru bolj dovršeni kot so slike Krasa v pestri jeseni in v cvetoči pomladi. V takih se mu pa ni treba spoprijemati s preoblično žara barv. Je pa znano jezero v Perčidolu odlično. Enaka je slika zasnežene gmaje. Prav tako so lepe tudi sličice starih letnih časov.

Že dolgo je bilo znano, da De Sica boleha za boleznijo, ki ji ni zdravila. Zato bi bili morali biti pripravljeni na najhujše. In vendar je vest o njegovi smrti presenetila in žalostno odjeknila v vsem svetu, kajti De Sica je bil umetnik ne le italijanske ali evropske ravni, temveč umetnik v svetovnem merilu. Morala bo mladši generacija, ki obiskuje kinematograf, gorja trditve pretirana, kajti v novejšem času se na filmskih platnih vrstijo filmi, ki z De Sicovo umetnostjo nimajo ve-

liko zveze, toda nekateri filmi, v katerih je bil De Sica ustvarjalec ali kot režiser ali tudi kot igralec, bodo ostali v zgodovini filmske umetnosti.

Nemogoče je strniti v priložnostni članek življenje 73 let in izredno ustvarjalnost 60 let, kajti De Sica se je rodil 1901 in 1917 že nastopal kot gledališki igralec. In od tedaj ni več zapustil umetnosti. Vse do zadnjega dne svojega življenja je De Sica živel za umetnost, kajti ko se je po naključju pojavil tudi pred filmsko kamero, so filmski ljudje v njem odkrili izreden talent, nakaar se je tudi sam prepričal, da mora žetati za gledališče in za film, v filmu pa tako pred kamero kot za njo. Pričeli se je De Sica s filmom seznanil v priložnostni vlogi, 1932. leta, torej pred 42 leti, pa mu je Mario Camerini

(Nadaljevanje na 6. strani)

NA FILMSKIH PLATNIH

Paul Morrissey:

«Trash»

«Trash» (Trash - i rifiuti di New York, 1970) je zanimiv dokument zaključne etape ameriškega »undergrounda« filma, imenovanega »New American Cinema«. V 60. letih se je razvila v New Yorku neodvisna proizvodnja, ki se je postavila po robu hollywoodski in predlagala drugačno uporabo filma. Različni avtorji te smeri so začeli proizvajati filme, ki niso bili vezani s pripovedjo, zato pa so tudi težko prišli v uradno distribucijo: ustvarila se je zato posebna, neodvisna serija kinodvoran. Polagoma se je tudi komercialni uspeh teh filmov večal, tako da so nekateri prišli v uradno distribucijo. Slikar in fotograf Andy Warhol, ki je prejel režiral več eksperimentalnih filmov, je tako prešel k proizvodnji nove oblike »undergrounda«, režijo pa prepuštil sodelavcu Paulu Morrisseyu.

Za filmom »Flesh« sta leta 1970 napravila pričujoči »Trash«, kateremu so sledili še drugi filmi (nazadnje sta napravila v Italiji za Carla Pontija in s sodelovanjem režiserja grozljivk Antonia Margheriteja »Draculo« in »Frankenstein«, ki ju je pričakujemo na italijanskih platnih).

Morrisseyev film so nekako omilili Warholovi objektivni »voyeurizem« z realističnimi elementi, ohranil pa ironično komponento, ki se običajno vsezuje. Prav v njej je ena od pozitivnih komponent filma; ki drugače marsikje teži k precej površnem in navezanemu malo verjetnemu prikazu sveta neuyorskih revežev, ki se posvečajo mamilom. Igralci so zbrani »ex realnosti« same: protagonist Joe Dallessandro je bil npr. res revež, ki se je predajal mamilom. Mislimo pa, da prav to resnično komponento Morrissey (bolj kot Warhol) izda v precejšnji meri, saj v filmu ne vidimo toliko »čulne realnosti« (precej lahko bi jo bilo razbrati iz velikih planov obraznih detajlov, ki naj bi nudili dokaz bede, mamil itd.), kolikor neko režisersko pojmovanje realnosti, nekaj dvoumno pesimističen pogled na telesnost, ki prikriva realnost, namesto da bi jo razkril.

Se nekaj o italijanski verziji, ki jo je prevedel Pier Paolo Pasolini, sinhronizacijo pa je vodila Dacia Maraini. Ko smo zvedeli, da je Pasolini skušal podati ameriški »slang« z italijanskimi južnjaškimi narečnimi toni, smo se bali, da bo šlo za poskus »emize« se pravi iskanja »verodostojnosti« med italijanskim narečjem in izvirnikom. V resnici nam dupiranje daje bolj tisti oddaljenosti izvirnika, ki je zaenkrat precej pozitivna, ker gledalca navezuje opozarja, da je dupiranje vsekakor pretvarjanje. Upamo, da s prihodnimi filmi, katerih mu je bila predana sinhronizacija, Pasolini ne bo prehaljati »emize« (med temi filmi je tudi Makavejeva »Sweet Movie«; ali ga je bilo nujno prodati Pasoliniu, da se film izogne cenzuri?). Vsekakor se je v italijanski verziji pretvorila bistvena komponenta: oba protagonista filma sta namreč moškega spola, čeprav je eden neskazno obleden v žensko, po italijanskem glasu pa je težko doumeti to dvoumnost.

S. G.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Samo odločnost in vztrajnost vam bo zagotovila lep uspeh. Moralna podpora s strani osebe, ki vas ljubi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Poslovni pogoji ne bodo preveč ugodni. Potrebna je potrpežljivost. Ne opirajte se preveč na svojo fantazijo.

DVOJČKA (od 21.5. do 20.6.) Trenutni uspehi niso najboljši, vendar se vam nakazujejo dobre perspektive. Rešiti boste morali neke osebne zadeve.

RAK (od 21.6. do 20.7.) Nobenih posebnih dogodkov v prvih jutranjih urah. Upoštevajte dokaze iskrenega prijatelja.

LEV (od 21.7. do 20.8.) Morali boste izkoristiti neko sijajno priložnost. Neprijeten spor med vami in ljubljeno osebo.

DEVICA (od 21.8. do 20.9.) Treba bo rešiti neke zelo važne vprašanje. Nepredvideno zadovoljstvo v družinskem krogu.

TEHTNICA (od 21.9. do 20.10.)

Ugodno delovno razpoloženje in nekatere res odlične zamisli. Otrešite se pretirane občutljivosti.

SKORPION (od 21.10. do 20.11.) Nastopil je trenutek, da sprejmete neko novo odgovornost. Nekatera nasprotovanja, ki pa se bodo hitro uglasila.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Skušajte biti bolj umirjeni in ne prenačajte se v svojih ukrepih. Treba bo obvladati družinsko situacijo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Nastopite proti malomarnosti svojih sodelavcev, toda ognite se spornih. Čustveno zadevo boste v kratkem rešili.

VODNAR (od 21.1. do 20.2.) Zagotovljen uspeh neke vaše pogodbe, ki ste jo že zdavnaj opustili. Trajnost nekega čustvenega odnosa.

RIBI (od 21.2. do 20.3.) Težko se boste spoprijeli z nekim družabnikom. Bodite previdni in diplomatični.

VELIKA IZGUBA V ITALIJANSKEM FILMSKEM SVETU

RADIO VELEIZIJA

PETEK, 15. NOVEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

- 9.30 - 11.30 SOLA
- 12.30 Poljudna znanost: »SRCE IN NJEGOVI BRALCI«
- Peto, zaključno nadaljevanje o znanem delu italijanskega pisatelja Edmonda De Amicisa
- 12.55 Kronike
- V družbi s pacienti geriatričnega oddelka in njihovimi družinami
- 13.30 DNEVNİK
- 14.00 Tečaj nemškega jezika
- 15.00 17.00 SOLA
- 17.00 DNEVNİK
- 17.15 Program za najmlajše
- Italijanske lutke in marionete
- 17.45 Program za mladino
- 18.45 Poljudna znanost: CONTROPIEDE
- Doslej je italijanska televizija v okviru tega programa obdelala dva temi in sicer temo z naslovom »Junak nedelje«, druga tema pa je bila »Tovarna praškov«. Dejansko gre za 368 italijanskih nogometnih igralcev, ki igrajo v seriji A in B in so torej poklicni nogometaši. Toda v vsej Italiji je vsega skupaj kakih 500 tisoč ljudi, ki se aktivno ukvarjajo z nogometom.
- 19.15 ITALIJANSKE KRONIKE
- Vremenska slika
- 20.00 DNEVNİK
- 20.40 TEDENSKE AKTUALNOSTI
- 21.45 Variacije na temo: Pripoved, posnemanje, opis

DRUGI KANAL

- 18.45 ŠPORTNI DNEVNİK
- 19.00 MUSETTA OSVAJA PARIZ
- Družba Warner Bros je pred dvajsetimi leti napravila v režiji Abeja Levitona delo z gornjim naslovom. Struktura filma je muzikal, ki vsebuje celo vrsto zelo preprostih in pevskih popevk, ki jih izvaja Judy Garland
- 20.00 Portret avtorja: GIACOMO MANZU
- Tega slovitoga italijanskega umetnika bosta prikazala občinstvu Mario De Micheli in Giorgio Albertazzi
- 20.30 DNEVNİK
- 21.00 GORGONIO
- Delo je napisal Tullio Pinelli, za TV pa ga predelal Mario Landi. V izvajanju dela igrajo glavne vloge Franco Graziosi, Elisabetta Carta, Pietro Biondi, Paola Mannoni, Corrado Gaipa, Alfredo Bianchini, Siria Betti, Evelina Gori itd.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10, 14.10 SOLA
- Geometrija, Zajedalci, Narava, Ročna in strojna obdelava lesa, Znanost in tehnika, Bolgarija, Carmen, itd.
- 10.50 in 15.45 Angleščina
- 17.20 Veseli tobogan: SLOVENSKE KONJICE
- Veseli tobogan se je v novem šolskem letu prvič ustavil v Slovenskih Konjicah, lepem mestecu spodnje Štajerske, kjer so se zbrali solariji dveh domačih osnovnih šol, gojenci glasbene šole ter otroci iz Loč pri Poljanah. Prvi del oddaje je bil na sporedu pred tednom, danes se obisk Slovenskim Konjicam zaključuje
- 17.50 Obzornik
- 18.05 Naša pesem: PEVSKI TABOR V ŠENTVIDU PRI STIČNI
- Nekdanje skromno srečanje pevskih zborov v Šentvidu pri Stični se je razvilo v nekakšen pevski ali bolje zborovski festival, na katerem sodelujejo mnogi kvalitetni zbori. Iz bogatega sporeda je ljubljanska televizija pripravila kar več oddaj. Ker so posnetki vzeti kar »iz živima«, je morda tonska kakovost šibkejša, zato pa hkrati veliko bolj neposredna in živa.
- Ob današnji oddaji velja priporočiti, kako je Šentvid prav v zvezi s pevskim taborom oživel, kako so ljudje z njim sodelovali. Vse hiše so namreč prepleksane, okna hiš bogato okrašena s cvetjem, jutraj, pred sončnim vzhodom, so pokršipili in počelili vse ulice, prireditveni prostor pa je tako smotno in hkrati estetsko urejen, da je lahko marsikomu v zgled. Skratka, praznik petja v Šentvidu dokazuje, da je pesem na Slovenskem še vedno živa, življenjska, vsestransko pozitivna
- 18.40 Električni štedilnik
- 18.50 Dosežki svetovne znanosti: MARS NI VEČ SKRIVNOST
- Zadnji film iz serije dosežki svetovne znanosti bo gledalce televizije popeljal na krožno pot okoli Marsa. Ameriški film »Mars ni več skrivnost«, vsebuje posnetke, ki jih je ameriška sonda »Mariner 9« pošiljala na Zemljo meseca in meseca, skoraj leto dni. In ti posnetki so popolnoma spremenili podobo »rdečega planeta« kot smo ga mi poznali doslej. Film bo seznanil gledalce tudi s hipotezami in celo trditvami prvih astronomov, ki so s teleskopi opazovali planet. »Mariner 9« je poslal na Zemljo 7.000 posnetkov, s katerimi je marsikaj povedal
- 19.10 Risanke
- 19.30 DNEVNİK
- 19.50 Tedenske notranjepolitične komentar
- 20.10 TOPLINA TVOJH ROK
- Gruzinski film je delo C. in N. Managardzeja. Je to dober film, ki so ga nagradili na festivalu v Sorrentu, pohvalili pa povsod, koder so ga predvajali, doma in v tujini. Film prikazuje kroniko ali življenje ženske, ki se spominja - mlado st, prvega srečanja z bodočim možem, nato prikazuje revolucijo, rojevanje otrok itd.

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 19.55 Otroški kotiček — risanke
- 20.15 DNEVNİK
- 20.35 KMETJE — šest nadaljevanje poljskega romana
- 21.35 NA DRUGI STRANI BARIKADE
- Serijski film o dr. Welbyju

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
- Poročila: 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Glasba; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Sola; 18.50 Sola; 19.00 Sola; 19.10 Sola; 19.20 Sola; 19.30 Sola; 19.40 Sola; 19.50 Sola; 20.00 Sola; 20.30 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert; 21.35 V plesnem koraku.

TRST B

- 12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 15.10 Radijska priredba; 16.00 Operni koncert; 16.45 Sekstet; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Jutranja glasba; 8.30 Barok v glasbi; 9.00 Plošče; 10.45 Glasba in navesti; 11.15 Od melodije do melodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Popularne popevke; 15.00 Tretja stran; 16.10 Poskočne; 16.45 Tops pops; 17.15 Kulturna panorama; 18.00 Poročila orkestror; 18.30 Pevski zbori; 19.00 Prenos RL; 19.30 Glasba v večeru; 20.00 Zvoki in barve; 21.30 Simf. koncert; 22.35 Jazz.

NACI NAINI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Kako so se rastline pripravile na zimo; 9.30 Jug. narodna glasba; 10.15 Uganite, pa vam zaigramo; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Popevke; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Mladina poje; 15.30 Napotki za turiste; 15.45 »Vrtljak«; 16.30 Kozmetično ogledalo; 16.50 Človek in zdravje; 17.00 Aktualnosti; 17.20 P. I. Čajkovski; Pivka da; 18.05 Ogledalo našega časa; 19.40 Minute z Alpskim kvintetom; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Tops pops; 21.15 Oddaja o morju; 22.20 Besede iz logov domačin; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo.

Z OTROŠKE PRIREDITVE V KULTURNEM DOMU

V torek so v foyerju balkona v Kulturnem domu odprli razstavo risb, ki so jih otroci narisali na temo Pepek, ki jo je Slovensko stalno gledališče uprizorilo v lanskem sezoni. Ob otvoritvi sta, kot smo že poročali, sprejela razstavo SSG Filibert Benedetti in šolski nadzornik Oskar Bole.

PO DESETIH LETIH FAŠISTIČNE DIKTATURE

V nedeljo prve svobodne volitve po padcu grškega vojaškega režima

Povratak bivšega kralja Konstantina vseskozi v ospredju volilne kampanje - Komunisti za ureditev demilitariziranega področja v Sredozemlju

ATENE, 14. — Po osmih letih vojaške diktature so Grki ponovno odkrili veselje do političnih razprav, do polemik, do šodov. Politična igra je bila v letih vojaškega režima strogo prepovedana, sedaj pa so prišli na dan vsi politični problemi, ki gredo od izvolitve prvega parlamenta po desetih letih, do reform, sindikalnih razprav in ne nazadnje do vprašanja povratka monarhije ali ohranitve republike. V teh zadnjih dneh volilne kampanje, volitve bodo namreč v nedeljo, 17. novembra, se je lahko politična strast Grkov v celoti izrazila.

Vprašanje Konstantinovega povratka je bilo vseskozi v ospredju polemike med strankami. Takoj za tem vprašanjem pa je bila morebitna obtožba Papadopulosa in Joanidesa. Ta dva voditelja prve in

druge vojaške hunte so že obtožili veleizdaje, namernega umora, zaradi mrtvih v neredih na atenski politični ter zlorabljanja oblasti. Gre za zločine, za katere predvidevajo smrtno kazen.

Povratku monarhije nasprotujejo široke množice grškega ljudstva, zanj pa so predstavniki obojestranskih sil in nekatere skupine na oblasti. Napredne stranke se bojijo, da bi se Konstantin lahko vrnil, čeprav je velika večina trdno odločena, da zaključijo po 110 letih obdobja monarhije, ki nikakor ni imela lahke življenja. Komunisti, Papandrejeva levica in stranke levega centra obtožujejo Karamanlis, da ni dovolj jasen glede vprašanja Konstantinovega povratka. Še več, komunisti in Papandrej menijo, da je Karamanlis za povratak Konstantina na prestol. Kralj naj bi

bil neke vrste simbol enotnosti države, kar bi imelo podporo obojestranskih sil, ki so tradicionalno navezane na monarhijo.

Zadnje zakonodajne volitve so bile leta 1964, ko je Papandrejeva stranka (gre za očeta tega Papandreja, ki vodi zmerno levo) osvojila absolutno večino ter po desetih letih odvzela oblast Karamanliku. Po desetih letih političnega molka, brez kakršnihkoli volitev, je sleherni predvidevanje tvegano. Polkovniki so v letih vojaške diktature razpisali dva referenduma, ki pa nikakor nista potekala tako kot bi morala, saj so bili volilni pogoji podvrženi mnogoterim pritiskom. Po koncu Papadopulsovega režima, ki ga je strmoglavil general Joanides ter po padcu slednjega, je Grčija brez ustave, Prva naloga parlamenta, ki ga bodo izvolili v nedeljo, je sestava osnovne listine države, obnovitev zakonitosti, ter čiščenje v državnem aparatu, v katerega so polkovniki v teh letih vrnilli vrsto svojih ljudi.

Politične skupine ter ljudje, ki so se vseskozi borili proti diktaturi, so dosegli odprtje sodnih obravnav proti skupini 56 polkovnikov, ki so leta 1967 izvedli državni udar ter proti ljudem, ki so skupaj z Joanidesom strmoglavili Papadopulosa. Vojaško sodišče je že začelo prve preiskave v zvezi z obtožbo veleizdaje, medtem ko so v teku tudi druge preiskave.

Grška volilna kampanja je na tem, da se zaključijo. Ministrski predsednik Karamanlis je v svojem zadnjem televizijskem govoru napovedal, da bo njegova stranka, če si bo zagotovila večino, predlagala parlamentu, naj skliče ponovne volitve 8. decembra, na katerih se bodo Grki izrekli o ustavni obliki države. Tistega dne se bodo morali torej odločiti, če bo Grčija ostala republika ali ne. V Grčiji je sedaj v veljavi ustava iz leta 1952, v kateri so začasno ukinili člen, ki govori o ustavni obliki države. S tem, da je napovedal referendum, je Karamanlis hotel odgovoriti političnim nasprotnikom, ki ga obtožujejo, da skrivaj pripravlja povratak monarhije, ki jo je Papadopulos ukinil 1. junija 1973.

Vodja sredinske skupine Mavros je zahteval od Grkov, naj izrazijo svoje zaupanje v levosredinske stranke.

Za komuniste je spregovoril Ilias Iliu, ki je izjavil, da so komunisti naklonjeni ustanovitvi demilitariziranega področja v Sredozemlju in na področju Balkana. Kar zadeva notranjo politiko je Iliu potrdil, da so grški komunisti proti ponovni uvedbi monarhije ter za ohranitev republike. Vojaški režim, ki je komaj padel, je dejal komunistični voditelj, se je izkazal kot sredstvo vmešavanja velikih monopolov in tujih interesov v grške zadeve, organiziral je pokol na na političnike, mučenja političnih jetnikov so bila vsakodnevna zadeva, zakrivil pa je tudi državni udar na Cipru.

Na volilnem shodu Iliasa Iliuja je bilo več kot 100 tisoč oseb. To je bila prva javna manifestacija, ki so jo organizirali grški komunisti po 25 letih. Komunistične stranke so prepovedali po državljanski volitvi leta 1944 in so jo ponovno legalizirali prejšnjega julija, ko je, po padcu vojaške diktature, stopil na oblast Karamanlis.

Maria Mercader, De Sica's žena s sinovoma Manuelom (levo) in Christianom (desno) v svojem stanovanju v Parizu med kratkim srečanjem z novinarji po smrti znane igralka in režiserja

NOV POSKUS ZA ZDRUŽITEV VSEH PREISKAV O «ČRNIH MREŽAH» V RIMSKIH ROKAH

Rimsko sodišče sprožilo spor o pristojnosti za preiskavo o prevratniških načrtih fašistov

V Rimu zaslišali kot prič bivešega socialdemokratskega obrambnega ministra Tanassija - Še 12 zapornih nalogov v preiskavi o poskusih državnega udara med decembrom 1970 in avgustom letos

RIM, 14. — Preiskovalni urad rimskega sodišča je danes pri kasacijskem sodišču uradno sprožil spor o pristojnosti za preiskavo o prevratniških načrtih, ki jo je v teku v Rimu in za preiskave, ki jih vodijo padovski in turinski sodniki. Spor so rimski sodniki sprožili na podlagi določila čl. 45 zakonika o kazenskem postopku. V obrazložitvi, ki obsega 15 tipkanih strani, podarjajo rimski sodniki, da je do najhujših prekrškov prišlo prav v glavnem mestu ter ugotavljajo, da obstajajo bistvene povezave med preiskavo, ki jo vodi turinski sodnik Violante ter tisto o prevratniški organizaciji Vetrovnic, ki je poverjena padovskemu preiskovalnemu sodniku Tamburinu ter preiskavo o prevratniških načrtih, ki jih je med decembrom 1970 in marcem 1971 skušal uresničiti črni princ Junio Valerio Borghese. Po leg tega, pravijo, obstajajo povezave med tistimi preiskavami in preiskavo o zadnjem poskusu državnega udara avgusta letos.

Preiskovalni urad rimskega sodišča je predstavil kasacijskemu sodišču vrsto elementov, s katerimi dokazuje istovetnost elementov med tremi preiskavami. Kar dokazuje tesno povezavo med obravnavami v Rimu, Padovi in Turinu. Kar zadeva pristojnostni spor s Turinom, dva rimski sodniki omeji zgolj na položaj obtožence Micalizia, Pomarja, Nicolija, Pariginja, Pavie in Scolarija, za Padovo pa zahteva Rim izročitev vseh dokumentov ter izidov preiskav, do katerih je tamkašnje sodišče prišlo.

Rimski preiskovalni sodnik Fiore je danes izdal še dvanajst zapornih nalogov v zvezi s prevratniškimi načrti, ki so jih razne osebe skušale uresničiti od decembra

leta 1970 do letošnjega avgusta. Vsi zadevajo osebe, ki so bile tesno povezane z «nacionalno fronto», fašistično organizacijo, ki jo je ustanovil Valerio Borghese. Zaporne naloge so izročili političnemu uradu rimske kvesture ter karabinjerjem, Funkcionarji političnega urada so aretirali tri osebe: funkcionarja ligurske dežele 47-letnega Pietra Catannosa iz Canicie, zvezodravnik Ernesta Grossa in kmetijskega izvedenca Luigi Silvia iz Latine, karabinjerja pa industrijskega Enrica Bonvicinija iz Pomezije, ki se je leta 1970 udeležil seje voditeljev «nacionalne fronte», ki so sklenili poveriti pokojnemu Borghesiju vodstvo «pobude za rešitev Italije iz kaosa», se pravi uresničitev državnega udara. Kar zadeva druge osebe, za katere so izdali zaporni nalog, so nekatere na svobodi, druge pa so že v preiskavi. Med slednjimi naj omenimo odvnetika De Marchia, svetovalca fašistične stranke MSI in deželnega tajnika «nacionalne fronte», ki ga Mainardi finančno podpira brencianski časopis «Riscossa», okrog katerega se je zbirala fašistična skupina, ki je nato stopila v vrste Fumagallijeve prevratniške organizacije. Mainardi je kot kaže fašistoma izročil pol milijona lir. Poleg obsojence na zaporne kazni je sodišče obdoložilo Di Giovannija na plačanje poldruga milijona denarne kazni in 100 tisoč lir globe. Zanj pa na danem kazen v znesku milijona lir.

S temi zapornimi nalogi je skupno število slednjih doseglo 43, od kar je rimsko državno pravdnostno prišlo do dosjaja SID in je s tem v zvezi ponovno sprožilo preiskavo o poskusu državnega udara.

Poleg tega so rimski sodniki zaslišali včeraj kot prič socialdemokratskega ministra Tanassija, ki je bil leta 1970, ko je Valerio Borghese skušal izvesti svoj fašistični državni udar, obrambni minister.

Padovski državni tožilec Fais je na vest o začetku uradnega postopka o pristojnostnem sporu, ki ga je rimsko sodišče sprožilo pred kasacijo, odgovoril v vztrajnem molku. «Za sedaj ne vem še nič», je dejal, «in nimam nič povedati». Tudi preiskovalni sodnik Tamburino, ki vodi preiskavo o Vetrovnic, je rekel, da nima nobene izjave za tisk. Sodniku Tamburinu bi hoteli iztrgati tudi preiskavo o prevratniški dejavnosti bivešega poveljnika SID generala Micelija, ki ga je namreč zavrnil.

Tamburino je sicer izjavil kasneje, da obstajajo vsakakor očitne povezave med vsemi preiskavami o prevratniški dejavnosti fašistov in njihovih pajašev v zadnjih letih. Dodal je, da bi za vsako preiskavo v manjši ali večji meri lahko sprožili spor o pristojnosti.

V padovskih sodni palači je bila danes zjutraj seja, ki so se je udeležili državni tožilec Fais, preiskovalni sodnik Aliprandi, dr. Tamburino in pa dr. Nunziante. Kaže, da je bil govor o zahtevi rimskih sodnikov, uradnega pa se še ne ve nič. V krogih padovskega sodišča vsakekar pravijo, da se bo Tamburinov preiskava v prihodnjih dneh nadaljevala in da bo postala še bolj zanimiva, kot je bila doslej.

12 let zapora za fašista Zanjia in Di Giovannija

li pošteno potruditi, ker se je v dvorani ustvarilo zelo napeto vzdušje, sprito prisotnosti številnih znanih milanskih fašistov znanih pod imenom «sanabillini», ki so več let terorizirali Milančane na Trgu San Babila, ki so ga pretvorili v pravo fašistično postojanko. Iz njihovih ust so izšli vsi fašisti, ki so bili zadnje čase zapleteni v razne atentate.

Državni tožilec je v svojem zaključnem posegu zahteval za Zanjia 10 let in 6 mesecev zapora, za Di Giovannija 9 let in 6 mesecev, za Tedesca 7 let, za Bottazzija pa eno. Zanjia in Di Giovannija je obtožil prenašanja eksplozivnega materiala, posesti lažnih osebnih listin ter nedovoljene posesti orožja. Sodišče je izreklo obsojdo po sedmih urah posvetovanj.

Zanjia in Di Giovannija so obsojili predvsem zaradi posesti razstreliva in zato, ker sta prekoračila švicarsko mejo s ponarejenimi dokumenti.

Stik z Marcello Mainardijem, ki v kantonu Ticino vodi mezo za italijanske delavce. Ugotovili so, da je Mainardi finančno podpiral brencianski časopis «Riscossa», okrog katerega se je zbirala fašistična skupina, ki je nato stopila v vrste Fumagallijeve prevratniške organizacije. Mainardi je kot kaže fašistoma izročil pol milijona lir. Poleg obsojence na zaporne kazni je sodišče obdoložilo Di Giovannija na plačanje poldruga milijona denarne kazni in 100 tisoč lir globe. Zanjia pa na danem kazen v znesku milijona lir.

Karabinjerji in policija so uvedli v sodni dvorani, kjer je bil proces proti štirim fašistom, izredno stroge varnostne ukrepe, ker je dan prej prispelo na uradništvo tamkašnje.

GORICA, 14. — S sinočnjim koncertom v dvorani «Verdi» se je pričela v Gorici prva koncertna sezona, ki jo prireja Glasbena zveza, Slovenska prosvetna zveza in Zveza slovenske katoliške prosvete. Kako občuten in hkrati pričakovani je bil prvi koncert letošnje abonmajske sezone, dokazuje številno slovensko občinstvo iz vseh krajev Goriške in tudi s Tržaškega ter navzočnost številnih uglednih glasbenikov večinskega naroda iz dveh mest, ki so prišli poslušat muziciranje podnega orkestra Marijanske opere in Madlinskega pevskega zbora iz Maribora, ki sta pod vodstvom dirigenta Antona Nanuta, goriškega rojaka, izvajala številne skladbe klasičnih avtorjev.

Ob tej priložnosti smo dolžni omeniti tudi to, da je občinstvo prisrčno sprejelo skladbo tržaškega glasbenika Viozzija, ki so jo izvajali marijorški glasbeniki. Ob zaključku tega dela so člani orkestra skupno z dirigentom avtorja pri srčno pozdravili. V teh trenutkih smo znova podžigali moč glasbeno govornice, ki ne pozna razlokov med narodi in državami ter je s štirje fašisti zapeli nostalgčno nacistično pesem ter pozdravili v roko dvignjeno v fašistični pozdrav. Policija in karabinjerji so se morali

VELIKA IZGUBA

(Nadaljevanje s 4. strani)

zaupal vlogo v filmu «Gli uomini che mascalzoni». S tem filmom je De Sica prodrl in od tedaj -a vse do vojne so se njegove vloge vrstile drugo za drugo, med enim in drugim filmom pa je igral v gledališču. Leta 1941, 1942 in 1943 je igral vsako leto po eno filmsko vlogo, po 8. septembra 1943, torej ob prelomu v Italijo, pa se je nekako maskiral, da se je obvezal z družbo Orbis, ki je bila pod vplivom Vatikana in so ga torej tudi morali fašisti pustiti ob strani.

Povsem nova doba je doba po končani drugi svetovni vojni. De Sica je še vedno človek odrskih desk, toda z Luchinom Viscontijem in še prej s Zavattinijem delo načrte le za večje filme in z njim ter z njegovimi sodelavci so vezana imena velikih filmskih umetnikov kot so «Sciuscià», «Tatovi koles», «Umberto Ds», «Cudez v Milano», torej filmi, ki spadajo med največje filme, kar jih je dala italijanska kinematografija. Ker pa je v nekaterih od teh filmov De Sica s svojimi sodelavci razgaljal določene razmere v deželi, je marsikateri film zabeležil v Italiji bolj slab finančni uspeh, hkrati pa

vzbudil pri določenih krogih odpor in tudi ostro kritiko, kar tenkočutnemu De Sici ni bilo lahko prenesti. Zato se je za trenutek umaknil vase ali bolje se odpovedal režiji in se zadovoljil z vlogo igralca. V mislih imamo dobo posrečenih lahkih filmov z Gino Lollobrigido, ki igra karabinjerskega maršala Carotenuta. V to dobo spada tudi De Sica's ameriška ekskurzija, ki pa se je kmalu končala in se je velik umetnik vrnil spet v domovino, da je nadaljeval s svojimi zahtevnejšimi deli med katere spadajo pravi gotovo filmi: «La ciociara», «Il tetto», «Neapeljsko zlato», «Stazione Termini» itd.

Kot smo že rekli, je nemogoče De Sico prikazati v celoti. Nakažali smo le nekaj njegovih potez in navedli nekaj njegovih umotvorov, ki so dvignili italijansko filmsko umetnost v sam vrh svetovne kinematografije, saj so v nekem primeru De Sico vrščali celo med Eisensteine, Chapline in podobne velike filmske ljudi.

V Parizu je De Sica prišel pred dnevi, da bi prisostvoval prvi uprizoritvi svojega najnovejšega dela «Potovanje», ki ga je snemal s Sophio Loren. Toda njegovo zdravstveno stanje se je naglo poslabšalo in je v ameriški bolnišnici v Neuillyju pri Parizu podlegel v sredo zjutraj ob 3. uri. Truplo velikega filmskega umetnika bodo v prihodnjih dneh prepeljali v domovino.

Jutri v Rimu pogreb Vittoria De Sice

PARIZ, 14. — Pokojnega filmskega igralca Vittoria De Sico bodo pokopali v soboto popoldne v Rimu, in sicer na pokopališču Verano. Pogrebno svečanost bodo opravili v cerkvi «San Lorenzo fuori le mura». Vest je sporočila davi pokojnikova vdova Maria Mercader.

De Sicoovo truplo bodo prepeljali v Rim z letalom pojutrišnjem zjutraj. Maria Mercader je odpotovala še danes iz Pariza skupaj s sinovoma Christianom in Manuelom ter hčerko Emy, ki jo je De Sica imel iz prejšnjega zakona z Giuditto Rissone.

Davi je Maria Mercader sprejela skupino časnika, katerim je pojasnila, kako je De Sica preživel zadnje ure življenja. Predvsem je poudarila, da je že vedela, da je bil njen mož neozdravljivo bolan. De Sico so namreč že operirali na pljučih in v zahtevnem času so ga tudi obsevali s kobaltinimi žarki. Nikoli pa De Sica ni dojel, da je bolan za rakom. Ženi je uspelo celo, da ga prepriča, da je bila kobaltina terapija potrebna v neke druge svrhe.

Vdova pa kljub temu, da je vedela za pravo naravo bolezni svojega moža, ni pričakovala, da bo De Sica tako nenadoma umrl. Bila sta skupaj v Parizu in nenadoma se je igralca slabo počutil. Spremlila ga je v kliniko Hartmann pri Neuillyju, kjer je že v ponedeljek izgubil zavest. Nemče se je nekoliko opomoglo, toliko, da je prepoznal njo in sina Christiana, ki je edini legniti mlajši pravočrtni v Pariz pred zjutraj umrl. Potem je sredo zjutraj umrl nekaj po 4. uri.

Predsednik republike Giovanni Leone je poslal izrazečiv dvori Mari Mercader sožalno brzojavko v kateri ji izraža svoje sočutje ob izgubi moža in velikega filmskega umetnika. Sožalno brzojavko je poslal tudi predsednik vlade Rumor.

Ogrevanje

(Nadaljevanje z 2. strani)

doma popustil strop v prostorih, kjer bo termična centrala, paviljona «B», ki bo ogrevala paviljone C-D-E, je bilo treba dela prekiniti, dokler ne bo strop znova zgrajen. Gradnja stropa je bila tako poverjena drugemu podjetju. Zaradi vsega tega bo treba paviljone «E», «B», «C» in «D» še vedno ogrevati na premo, kot od vsega začetka.

2. Paviljon «N» — nove naprave redno delujejo vse od 29. oktobra 1974.

3. Povezovalne proge med paviljoni Q-P-O-N — pomanjkanje izolacije na napeljavah posameznih zgradb zadeva izključno podjetje, ki upravlja ogrevalne naprave, kajti stroški, ki jih povzroča razpršitev toplote, padejo vsi v breme omenjene družbe.

4. Začasna grelnika v paviljonu «B» — kot smo že napisali, je bilo treba v tem paviljonu prekiniti dela za namestitve termične centralne, ker je popustil strop. Da bi zmanjšali neprijetnosti, ki jih povzročajo gretna na premo, sta bila nameščena dva časovna gorilnika, da bi izboljšala storitve.

5. Paviljon «C» — iste opombe kot pod točko 1.

6. «Casa dominicale» — v teku so dela za namestitve naprav za centralno gretje. V tej zgradbi ni bilo nikoli tleh naprav. Kakor koli, tako imenovana «Casa dominicale» se ne uporablja za skrbstvo.

Kar se tiče električnih napeljav, je pokrajinska uprava pripravila načrt za popolno obnovitev vseh omrežij (svetlobna, moč, razsvetljava) prav zaradi njihove nezanesljivosti, ki jo povzroča zastarelost, predvsem pa znatno povečanje porabe v zadnjih letih, posledica izboljšanih storitev.

V ta namen je pokrajinska uprava novembra 1973 sklenila obnoviti električno omrežje v pokrajinski psihiatrični bolnišnici, kar bo stalo 361.500 den. Načrt je že odobril Deželni tehnični odbor in sodo, da bo mogoče dati delo v zakup pred koncem leta, potem ko bomo ugodili nadaljnjim postopkom za finansiranje.

AVTOMOBILSKA KRIZA V ITALIJI

Manj avtomobilov več javnih vozil

Zaskrbljenost avtomobilskega kluba ACI - Znižati cene vozil ingoriva

RIM, 14. — Število vknjižbe avtomobilov v Italiji v zadnjih mesecih stalno upada. V zadnjem mesecu so zabeležili padec za 33,5 odst. v primerjavi s istim lanskim mesecem. Vest je sporočil predsednik italijanskega avtomobilskega kluba — ACI, odv. Carpi de Resmini, ki je o teh zadevah poročal izvršnemu odboru ustanove, ki se je danes sestel v Rimu. Izvršni odbor je pooblastil odv. Carpija, naj sprejme ustrezne korake sprito zaskrbljenosti, ki vlada v krogih organizacije. Priporočil mu je nadalje, naj posreduje odgovornim oblastem predloge združenja za rešitev avtomobilske krize.

ACI bo predvsem zahteval naj avtomobilska podjetja proučijo možnost, da se znižajo cene avtomobilov, kar naj bi pripomoglo tudi k znižanju hude finančne obremenitve, ki izvirajo od neprodanih vozil.

Ustanova bo nadalje skušala doseči od vlade, da zniža prodajno ceno bencina. V tej zvezi ostro kritizira nekatere vladne ukrepe, ki so se izkazali za jalove in nemočne. V nadaljevanju svojega govora je odv. Carpi dejal, da je bila prodaja avtomobilov v prvih mesecih tega leta še kar zadovoljiva, toda v oktobru je prišlo do pravega poloma. Če bi se ta težnja nadaljevala v zadnjih dveh mesecih letošnjega leta, bi konec 1974 zabeležili padec proizvodnje od 150 do 200 tisoč vozil. Odvnetik Carpi meni, da je tak padec za Italijo, kjer so zabeležili vsako leto nenehno dvigovanje števila prodanih vozil, zaskrbljujoče dejstvo, o katerem morajo vsi razmišljati.

Konkretno je predsednik ACI navedel naslednje podatke: v oktobru so registrirali pri javnem uradu za vozila — PRA 109.454 novih avtomobilov, se pravi 44.682 manj kot v istem mesecu lanskega leta. Izračunan v odstotkih padec znaša 33,25 odst. V prvih desetih mesecih letošnjega leta (od januarja do oktobra) so zabeležili registracijo novih vozil za 1.144.773 enot, oziroma za okoli 63.000 enot manj kot v ustreznem razdobju lanskega leta, kar pomeni 7,94 odst. manj kot prej.

Na drugi strani pa je opaziti, da so v mesecu oktobru in tudi v razdobju od januarja do letošnjega oktobra porasle registracije pri PRA avtoabusov (več kot 27 odst. v oktobru ter za več kot 27 odst. v prvih desetih mesecih letošnjega leta). Oba sta se spogledala ter se nagibajo na uporabo javnih prometnih sredstev.

Predsedstvo SR Srbije o položaju koroskih Slovencev v Avstriji

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 14. — Predsedstvo socialistične republike Srbije je na večerajšnji seji proučevalo med drugim odnose Jugoslavije s sosednjimi državami in ugotovilo, da je razvoj vsestranskega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov ob spoštovanju neodvisnosti, suverenosti, teritorialne integritete, enakopravnosti, nevmešavanja v notranje zadeve osnovni in trajni dejavnik zunanje politike Jugoslavije.

Predsedstvo SR Srbije je istočasno ugotovilo, da se v odnosih s posameznimi državami ni mogoče stalno izmikanje reševanju odprtih in spor-

V kratkem v Franciji razprava o splavu

PARIZ, 14. — Francoski parlament bo 26. novembra obravnaval vprašanje uvedbe v Franciji zakonitega splava z omejitvijo desetih tednov od začetka nosečnosti. Vzdušje, ki se v zvezi s tem vprašanjem ustvarja v Franciji, je zelo napeto. Poročilo komisije za družinska in socialna vprašanja poslanske zbornice bo podal golistični poslanec Aleksandre Bolo, ki je odločen nasprotnik vladnega zakonskega osnutka.

Zakonski osnutek predvideva razne ukrepe, ki naj bi zagotovili francoskim ženskam bolj človeške pogoje v primerih, ko nosečnost predstavlja za njih težko in večkrat nerešljivo problem, posebno z zdravstvenega in socialnega stališča.

MILAN, 14. — Dva mrtva je zahteval spopad med karabinjerjem in roparji v Brioscu (okoliš Brianza). V krvi sta obeležala 20-letni karabinjer Attilio Lombardi iz Barija in 32-letni Michele Cristofalo (domnevni ropar) iz Savone, ki pa je sicer bival v Senagu pri Milanu.

Potek krvavega spopada med karabinjerjem in roparji je v bistvu zelo preprost. Roparji so izbrali krajevno podružnico denarnega zavoda «Banda di Desio e della Brianza» za cilj svoje kriminalne dejavnosti, ker so bili prepričani, da je kraj precej oddaljen od karabinjerske postaje in se nahaja v bližini velikih prometnih žil po katerih bi se v najkrajšem času, ob precejšnji megli lahko nemoteno oddaljili. Brioscio je kraj s 4000 prebivalci, toda karabinjerska postaja je le v Giussanu.

Smola je hotela, da sta roparja že ob prihodu v denarni zavod našletela na karabinjerja, ki je bil obojen z brzoostrelo «mab». Eden od dveh roparjev je opazil avtomobil, ki je bil blizu vstopa na levi strani. Oba sta se spogledala ter začela streljati. Hitrejši je bil ropar, ki je oddal strel iz svoje brzoostrelke ter smrtno zadel avtomobil. Ta pa je streljal v istem trenutku ter izpraznil svoj šaržer. Trenutek

POSKUS ROPA V BRIANZI

Spopad v notranjosti banke: ubita karabinjer in en ropar

Roparji so naleteli na karabinjerja, ki je opravljal varnostno službo v notranjosti bančne ustanove

nato je omahnil na tla smrtno zadel. Ista usoda je zadelata tudi Cristofalo. Zdi pa se, da je pokojni karabinjer zadel tudi drugega roparja, ki naj bi bil vsaj ranjen. Prav zaradi te okoliščine so policijske oblasti opozorile vse varnostne sile, naj skrbno pregledujejo bolnišnice in klinike, kjer bi lahko do bili zatočišče ranjeni ropar.

Doslej še ni sledu za roparji. Izjemo predstavlja samo najdba ubitega Cristofala, ki je imel pri sebi osebno izkaznico. Uradniki v banki so sicer videli oba roparja, toda opis drugega roparja je zelo drugačen od tistega, ki ga je policija opisala. Roparji se seveda usmerjajo v svojo pozornost na okoliš, v katerem je živel ubiti bandit. Povod so postavili čestne bloke, toda sedaj še niso izsledili pobege. Roparji in njegovega pajaša, ki je bil v banki zadel bandit. Uradniki so bili skrbno pregledovali bolnišnice in klinike, kjer bi lahko do bili zatočišče ranjeni ropar.

Kot je znano, je prišlo ponoči med 27. in 28. septembrom do poskusne obojevnost v Lizboni zaradi prepovedi manifestacije tako imenovane «tibe večine». Tedaj se je govorilo, da bi v primeru uspešne vstaje postal predsednik republike general Kaulza de Arriga, ki je sedaj v zaporu.

Notranji minister Taviani je predlagal, naj bi podelili zlato medaljo za civilno hrabrost pokojnemu karabinjerju Lombardiju. Preiskovalni sodnik je že ukazal, naj odpeljejo trupla karabinjerja in roparja.

Na Portugalskem zatrt poskus puča?

LIZBONA, 14. — Vojaške oblasti so izvedle večeraj ponoči in davi številne kontrolne akcije v Lizboni in nekaterih drugih krajih Portugalske. Baje je bilo aretiranih tudi nekaj ljudi. Iz krogov poveljstva «Copcon» (Operativno poveljstvo na celini) se je zvedelo, da je šlo ba-je za rutinsko akcijo, čeprav mnogi sumijo, da je opozicija skušala izvesti nekakšen puč, ki bi bil na las podoben tistemu od 28. septembra letos.

Kot je znano, je prišlo ponoči med 27. in 28. septembrom do poskusne obojevnost v Lizboni zaradi prepovedi manifestacije tako imenovane «tibe večine». Tedaj se je govorilo, da bi v primeru uspešne vstaje postal predsednik republike general Kaulza de Arriga, ki je sedaj v zaporu.

Padoski državni tožilec Fais je na vest o začetku uradnega postopka o pristojnostnem sporu, ki ga je rimsko sodišče sprožilo pred kasacijo, odgovoril v vztrajnem molku. «Za sedaj ne vem še nič», je